

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átveve:	
Egész évre	6 frt — kr.
Negyedévre	1 > 50 >
Helyben házhoz hordva:	
Egész évre	8 frt — kr.
Negyedévre	2 frt — kr.
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	10 frt — kr.
Negyedévre	2 > 50 >

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik mindennap, a hétfői és ünnep utáni napok kivételével,

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Apáca-utca 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes számmal 2 kr.

Az állam kötelessége.

(dr. V.) Darányi miniszternek ígéretében bővelkedő programja elég érdekes arra, hogy ismételten is foglalkozzunk vele e helyen. Olyan kijelentéseket tett a miniszter exposéjában, hogy megérdemlik azok figyelmünket. A liberális párt nem tudott felmelegedni az agrarius irányu beszéden; hidegen hallgatta egyik vezérének fejtegetéseit. Eléggé kárpótolta érte az ellenzék, mely nem fukarkodott helyeslésének kifejezéseivel. Jele, hogy a beszéd magva helyes. Szemelgessünk belőle.

A földmivelésügyi miniszternek volt bátorsága kimondani, hogy mi a kötelessége az államnak az alattvalók azon részével szemben, akik életük fenntartására nem rendelkeznek egyébbel, mint két erős kézzel. »*Akik dolgozni nem akarnak, — mondá a miniszter — azokra az államnak semmi gondja, akik azonban dolgozni akarnak, azokat az államnak segíyezni kötelessége.*»

Nagy igazságot mondott ki a miniszter e szavakban, melyek éppen azért hidegen hagyták a liberális pártot, sőt figyelmen kívül hagyta azokat a párt sajtója is.

Ugy látszik ezek az emberek nem szeretik hallani azt, hogy az államnak a szegények iránt is vannak kötelességei. Abban a tudatban nevelte és erősítette meg őket a liberális rendszer, hogy az államnak nincs egyéb feladata, mint megvédeni a vagyonos, az előkelő osztályt és annak vagyonát az utca sarától, a pro-

letároktól. Nagyon idegenszerűnek hangzott azért füleikben az a miniszteri kijelentés, hogy az államnak a szegények iránt is vannak kötelességei.

Törvényhozásunk és még inkább a törvények végrehajtása, a 48-iki alkotásuktól eltekintve, csak a felső tíz ezernek látszott kedvezni. A legvagyonosabb osztály, a börtönök kikkje, ma sem fizet adót. A vasúti szabad-jegygyel utazóknak 99%-ja a legvagyonosabb osztályból kerül ki. A gyárak és nagy iparvállalatok különféle privilegiumokban részesülnek, re-fakciákkal, tarifa-kezdményekkel bőven el vannak látva, — a kis iparosok szövetkezeteitől pedig az iparendélyt is megtagadják. Akárhány nagy ipar- vagy pénzintézet államsegélyben részesül, kamatnélküli vagy legalább alacsony kamatra adott kölcsönt élvez, — de arra mindedig nem volt gondjuk, hogy a kis-iparosok és kis-birtokosok olcsó pénzt kapjanak. Az pedig, hogy egy szövetkezetet az állam segítézet volna, mindedig hallatlan volt.

Ha pedig valaki a munkások védelmére felemelte szavát, munkásjogot kívánt, a munkás-viszonyoknak törvény által való szabályozását követelte, azt mint néplázító kommunardot vagy szoczialistát üldözték és büntették. Csuda-e, ha másként nem tudván természetadta jogaiknak érvényt szerezni ők is a tulzásba mennek és a mai társadalmi rend felforgatására törnek?

Pedig ezek az elemek folytonosan és rohamosan növekednek. Nemcsak a fő-

városban, hanem a vidék nagyobb gócpontjain is, úgy az iparosok, mint a mezei munkások között.

Az elmúlt héten p. az aradi munkásokat így akarta izgatni egy agitator: »Sajnálatal kell illusztrálnom a mai szomorú viszonyokat, míg a főbünösök előtt megnyílnak a börtön ajtói, csak a *Pulszki-esetet kell említenem*, addig a szegény ártatlan munkásokkal töltik meg azokat, vagy kitoloncolják az egyes városokból azért, mert könyöradományokat merészkednek gyűjteni saját céljaik kivívása és szellemi kiképzésük előmozdítására.»

Sajnos, hogy az ilyen esetek már nem tartoznak a ritkaságok közé. Tessék figyelemmel kísérni a hétfői lapokat, — azok állandó rovatot vezetnek a munkás-mozgalmakról.

Éppen azért meglepéssel vesszük tudomásul Darányi programjából, hogy a kormány törvényjavaslatot szándékozik készíteni és előterjeszteni a cselédekről, szolgákról és mezei munkásokról; még nagyobb meglepédesünkre szolgál az az ígéret, mely szerint e kérdés úgy fog megoldatni, hogy egyformán védje a munkaadó és a munkavállaló jogát. Ezenkívül még tarifa kedvezményt is helyez kilátásba a munkásoknak.

Legfőbb ideje volt már annak is hogy gondot fordítson a kormány a hitel-szövetkezetekre. Dániel miniszterhez csatlakozott e tekintetben Darányi is, sőt az igazságügy miniszter is, kinek nevében megígérte hogy még, az év folyamán

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Vasuti kaland.

Irtá: Max Nordau.

A vendéglő ablakai nyitva voltak és az üde, illatos tavaszi levegő küzdött a sűrű füsttel az uralomért a teremben. Künn a hold terjesztette világosságát, az ablakok előtt álló bokrok sűrű lombján áthatott a sugarak fénye, a levelek csendesen susogtak. De a mi társaságunk, mely minden este összegyűlt, minden egyéb dologra hajlandóbb volt, mint költői ábrándokra. A társaság nagybárára tisztességes polgárokból állott, kik sokkal jobban érdeklődtek a gáz sárga lángja, — mint az ábrándos hold iránt és sokkal többre becsülték a vacsora izletes eledeleit, mint a tavaszi éjszaka varázsát.

Beszélgetésünk tárgya nagyon közönséges volt. Beszélgettünk a politikáról, szídtuk a kormányt, a színházat, a magas adót és egyéb szellemes dolgokkal eltöltöttük az időt.

Beszéd közben, nem tudom már, hogyan, az a kérdés merült fel, hogy hihető-e, hogy az ember haja egy heves lelki megrázkódás által hirtelenül megöszül.

A társaság egy része anekdotákat hozott

fel, a melyekben kételkedésének adott kifejezést, míg más része egyenesen kigunyolta azokat, kik e dajka mesében hisznek.

Éppen midőn legélénkebb volt a vita, hozánk lépett a szomszéd asztaltól egy ember, kit eddig nem is vettünk észre. Hatalmas, herkulesi termetű ember volt. Határozott arcvonásai határozottságra mutattak, kók szemei pedig jószágáról és értelmességéről beszéltek. De leginkább feltűnt rajta hosszú fehér szakálla. Arcza különben nem mutatott öregségre, körülbelül harminczöt éves lehetett.

— Bocsánatot kérek uraim, hogy társaságukba tolakodom, de oly dologról beszélnek, mely engem nagyon érdekel. Én magam élő példa vagyok rá, hogy egy heves lelki megrázkódás létre hozhat olyan fizikai változást, a milyent önök kétségbe vannak — mondotta, miután barátságosan köszönt.

Szavai felkeltették érdeklődésünket. Helyet csináltunk neki asztalunknál és kértük, hogy beszélje el, hogyan öszült meg ily korán haja, szakállá.

Az idegen nem tetette szerénységét, hanem engedett kérésünknek és a következőket beszélte el:

— Ha foglalkoztak az amerikai viszonyokkal, úgy nem lesz önök előtt ismeretlen az

Auburn név. Auburn az egyesült államokban körülbelül ugyanaz, a mi Ausztriában a Spielberg.

Ne gondolják kérem, hogy Auburn valami komor, egyedülálló nagy börtön, mert Auburn inkább a gonosztevők kolóniája, a nyomorultak gyülekező helye, a kiket a társadalom kitzított köréből.

Az egészet a sikságon komoran a magasba emelkedő falak veszik körül, a melyeken belül számos ház van egymás mellett. Ezek kicsiny szobákra vannak osztva, egyik-másik ház pedig az örök, orvosok és hivatalnokok lakásául szolgál.

Ezek között néhol van egy kis darab pázsit, néhány fa, mely a gyermekkor ártatlan örömeit juttatja eszünkbe a gonosztevők sötét gondolatai között.

A körülmények, a melyeket itt fölösleges elbeszélni, úgy hozták, hogy tanulmányaim befejezése után szülővárosomból Hamburgból Amerikába jöttem és rövid ideig New-Yorkban tartózkodtam, a honnan Auburnba jöttem, hogy a fogház orvosi állását elfoglaljam.

Orvosi felügyeletet gyakoroltam a fogház egyik része felett, a melyben a legnagyobb gonosztevők voltak. Ezek közül kettő, kik élet-hossziglanra voltak ítélve és nagy erejükkel kitűntek a többiek közül, ismételten szigoru őri-

TAVASZI és NYÁRI

idényre

előnyös bevásárlás folytán 30%-kal olcsóbban mint bárhol ajánlja

MITTEILER EDE

FÉRFI SZABÓ ÜZLETÉT

NAGYVÁRAD,
OLASZI, FŐ-UTCZA

(Orsolya apáczák bérháza.)

Szövetek méterenként gyári áron alól.

javaslatot fog a kormány benyújtani a szövethozók gyökeres reformjáról, de addig is adminisztratív úton gondoskodik a fenálló szövethozók biztosításáról és fejlesztéséről.

Nem tudjuk minek tulajdonítsuk ezt a váratlan és gyökeres változást? Eddig észre sem vette a kormány a kis emberket, mit sem törődött azok bajával, a különféle szövethozóknak pedig éppen ellensége volt. A felvidéken van nem egy szövethozó, legalább egy feléve megalakult de engedélyt a hatóságok üldözése miatt máig sem kaphatók.

Vajjon csakugyan belátta-e a kormány hogy aki dolgozni akar, annak joga van az állami segélyhez? vagy csak azért mutatt annyi jóindulatot irántuk, mert észrevette, hogy a nép elfordult tőle?

Mindegy akármiért; ne kutassuk az indító okot, várjuk be a hangzatos ígéretetek beváltását. Várjuk be milyenek lesznek az egész javaslatok? Ha megfelelnek a várakozásnak, ha alkalmasak lesznek orvosolni a nép bajait, kész örömmel fogjuk fogadjuk még ettől a kormánytól is. — Addig azonban — nincs okunk örülni, mert a liberális kormányok hozzászoktattak bennünket, hogy ne higgyünk családelemek szánt ígéreteiben.

42° kvóta.

Félhivatalos forrásból eredő hír szerint az osztrák kvótabizottság azt a javaslatot terjeszti elő, hogy a kvóta Ausztriára 58 százalékban, Magyarországra nézve pedig 42 százalékban állapítsák meg. Félhivatalos értesítés szerint az osztrák-magyar bank választmányát már kézbesítették a magyar és az osztrák kormányoknak. A válasz, úgy látszik, éppen nincs oly rideg hangon tartva, a minőre a főtanács kommunikációjából következtetni lehetett volna és a kormányok alkalmasint szóbeli tárgyalásokba is fognak bocsátkozni a bankkal az elérendő megállapodások részleteire nézve.

Városaink millenniuma.

Az ezredéves magyar haza örömnepéből kiakarják venni részüket az ország, az egyes megyék, városok, iskolák, intézetek és testületek egyenkint.

Nagyon helyesen! A vándor midőn utjában kifáradva a napot lealkonyodni látja, megáll, letörli a verejtékét és karóval jelöli meg, ha teheti, egy napi utját. Nincs különben a nemzetek életében! Hiszen a nemzetek is ugyanazon eszmék, vágyak, ideák hatalma alatt állanak, mint az egyedek, a nemzeteknek is van érző, dobogó szívé, mint az egyes polgároknak.

Intézményeket, alkotásokat kell hát létrehozni városról városra, a melyek hirdessék a jövő évezred nevezékeinek, hogy a magyar nemzetben van még erő, életrevalóság, fejlődésre, haladásra való képesség, hogy ez a nemzet nem lehet arra praedesztinálva a gondviseléstől, hogy miután európai kulturmissióját, védőbástyája lenni nyugatnak kelet ellenében, teljesítette, mint egy kifacsart citrom eldobassék, hanem minden igyekezetünkkel azon kell lennünk, hogy kontinensünk többi kulturállama közé felvétessék és a mult mulasztásait pótolva, azokkal a jövőben lépést tartani iparkodjék.

Ezeknek a millenniumi emlékeknek, intézményeknek, alkotásoknak létesítésében szerénykednek is városaink, bár nem minden késedelem nélkül és nem elegendő körültekintéssel.

Igy Vác városa az ezredéves ünnep alkalmából új kórházat, s vele kapcsolatban szegényházat épít Gaggott püspöke, Schusztér Konstantin százezer forintos fejedelmi adományából. A kórházat kegyelethöz Konstantin kórháznak nevezi, abba valláskülönbség nélkül mindenkit felvesz és homlokzatát ily feliratu emlékkövel jelöli meg: »Konstantin kórház és szegények háza. Millenniumi emlék. 1896«.

Rozsnyó járványkórházat épít Andrássy Dénes gróf tízezer forintos kulturális ezélokra tett ajándékából.

Szeged szobrót állított fel egyik nyilvános terén Magyarország Védasszonyának tiszteletére, s egy milliónál többet áldoz a millennium évben kulturális ezélokra.

Városunk tűzérkanyát épített a millenniumi örömnep alkalmából négy üteg katonaság számára, melyre városunk polgármesteri hivatala az utóbbi napok alatt már ki is irta a pályázatot.

Szép emlékek, intézmények, maradandó alkotások lesznek ugyan mindeme felsoroltak, de véleményünk szerint mégis Szegedtől eltekintve

legszebb monumentumot ezzel az ezredéves ünnepély alkalmából Temesvár városa, mint mely legutóbbi közgyűlésén kerek félmillió forintot szavazott meg egy a millennium emlékére építendő róm. kath. templomra. Mert vegyük csak a dolgot úgy, a hogy áll! Arról a járványkórházról, szegényménházzal, tűzérkanyáról egy század mulva már a harmadik generáció sem fogja tudni, hogy azt az ezredéves örömnep és nem a közszükséglet hozta létre, ellenben az a millenniumi templom a mig fenáll és fen kell állania, arra fogja figyelmeztetni a későbbi unokákat, hogy egy erős, szellemi és anyagi jólétnek örvendő hazát kaptak örökségkép apáiktól, s azért ne őket, magamagukat okolják, ha önhibájukból nem érnék meg az újabb ezerszázadot.

Temesvárnak ez intézkedése követendő példaul szolgálhat hazánk többi nagy katolikus városainak, a melyek közül nem egy, mint Budapest, Arad, stb., égető templom hiányban szenved, például szolgálhatna városunknak is. Mi a magunk részéről nem tudjuk megérteni, hogyan tudja Nagyvárad városa szent László iránt való kegyeletével összeegyeztetni, hogy legfőbb terén szent László nevére dedikálva egy oly templomot tart fen, a mely inkább kápolna, mint templom s mint kápolnának is szent László emlékéhez méltatlan, rozzant kápolna? És ha már minden áron tűzérkanyával akar részt venni városaink millenniumi emlékei között, nem tartaná-e helyén valónak e szent László nevével nevezett u. n. templomot a kor modern követelményének megfelelőleg renováltatni?

Aradnak, a tulnyomólag katolikus Aradnak, közönsége egy plebániái templomul használt szerzetes templomban szorong, a hova nagyobb ünnepek alkalmával a hívek egy harmada sem fér be. Székesfővárosunknak, dacára az újabb időben tanúsított örvendetes haladásnak még mindig nincsen elegendő számu temploma.

A midőn tehát a nemes törekvést, mely szerint hazánk minden városa részt követel magának az ezredéves örömnepből, egyrészt elismeréssel konstatáljuk, addig másrészt nem habozunk kijelenteni, hogy a módban, az intézmények s az emlékek megválasztásában sok helyütt nem tanúsítottak kellő tapintatosságot, nem jártak elegendő körültekintéssel.

zet alatt állottak, mert már két izben szökni akartak. Különösen gyűlöttek engem is, mert megtaláltam ruhájuk alatt a szökéshez szükséges betörő eszközöket, — az Isten tudja, hogyan jutottak hozzájuk — és más alkalommal megállapítottam, hogy csak tettetés az egész, mikor betegség ürügye alatt a kórházba akartak jutni, mert azt hitték, hogyinnen könnyebben szökhetnek meg. Elválasztották egymástól a két gonosztevőt és nehéz lánczokkal kötötték össze lábaikat, de azért egyszer mégis csak eltűntek a lánczokkal együtt.

E szökés nagy feltűnést keltett Auburnban. Tizennégy napra reá magánügyeim elintézése végett Cayngabridgebe lovagoltam.

Dél volt, mire odaértem. Gyönyörködtem a szép vidékben. Elöttem feküdt a Cayuga tó, mely az Erievel összeköttetésben áll és a Newyork államnak legszebb vidékén fekszik. Meredek sziklák között folyik el az ezüstárként csillogó tó, a melyen át a fahíd vezet. E fahídon halad át a Buffaló és Attika vasút.

A faluban elintéztem ügyeimet és estefelé visszalovagoltam.

Kellemes nyári este volt. Az ut mindkét oldalán magas fenyőfák emelkedtek a magasba, a melyeknek árnyékai hosszan elterültek a földön.

A mult kellemes emlékei felébredtek lelkemben. Szülőföldemre, otthonomra gondoltam. Eleresztettem a gyepőt és lovamat lassan futni hagytam. Bámultam a vidék szépségét, a színek bűvös játékát. Abrándozásomból hirtelenül a

bokrok mögül jövő zaj ragadt ki. Hamar kirántottam pisztolyomat, de mielőtt körülnéztem volna, olyan ütést kaptam fejemre, a melytől elvesztettem eszméletemet. Kinyitottam ugyan még szememet és úgy tűnt fel előttem, mintha a megszökött rabokat láttam volna fölém hajolni, de ezután teljesen elvesztettem eszméletemet.

Késő éjjel lehetett, mikor visszatért öntudatom. Kinyitottam szememet és magam felett láttam a két eget és vakító holdat. Fejemen valami nyomást éreztem és oda akartam nyulni kezemmel, de akkor vettem észre, hogy kezemet és lábaimat megkötötték. Lassankint visszaemlékeztem a történetekre. Eszembe jutott a rablók támadása és szörnyű sejtélem fogott el, a melytől szívem összeszorult. Éreztem, hogy keresztben két párhuzamos kiálló emelkedésen fekszem és alattam csendes zugást hallottam. Világos volt előttem, hogy a Cayuga-híd sinein fekszem és minden pillanatban ki vagyok téve a veszélynek, hogy a vonat elgázoljon.

Majdnem ismét elvesztettem eszméletemet. Kétségbeesetten rángattam kezemmel a köteleket, a melyek majd elválták izmainkat. Kiabáltam, végül sirtam mind a gyermek. Más helyzetbe akartam jutni, de eszembe jutott, hogy egy vigyázatlan mozgással lezuhanhatok a Cayuga tó hullámaiba. Kezem-lábam megkötve, mozdulatlanul feküdtem, mint a kő.

Borzadás fogott el és ismét csendes voltam. De nem sokáig. A hold fénye, mely szemembe sütött, a szél, mely csendesen susogott,

a víz csobogása kimondhatatlan félelembe hozott. A sinek, a melyeken feküdtem, nagy fájdalmakat okoztak. A hid gerendái a hullámoktól kissé mozogtak — azt hittem, hogy jön a vonat. A szél valamivel erősebben fújt, azt hittem, hogy a mozdony nyögését hallom. Szívem néha majd megszűnt dobogni.

Vannak uraim dolgok, melyeket nem tudok megérteni. Így csodálkozom azon, hogy túléltem az éjszakát. Egy gondolatom volt csak. A sinek közé kellett futnom, ha már a legközelebbi pillanatban a halál biztos martaléka nem akarok lenni.

Megfeszítém minden inamat, mozgattam testemet amennyire lehetett. Azt hittem, hogy szétreped a fejem és sikerült. Néhány pillanatnyi erőlködés után a sinek között feküdtem de e néhány pillanat egy örökkévalóság volt nekem.

Volt időm felette gondolkodni, vajjon megmenekültem-e a haláltól. Összes élet működésem a hallásban összpontosult. A távolból a mozdony tompa, egyhangú zaját hallottam. Az éj esőndjét a vonat zakatolása, a mozdony szuszogása váltotta fel.

A vonat az amerikai vonatok gyorsaságával közeledett. Még ezer méter, még ötszáz. — iszonyu félelem szállott meg, de egy izmom sem rándult meg. Mozdulatlanul feküdtem, mint a kő. Kiabálni akartam, de magam sem hallottam hangomat, hogyan hallanák akkor az utasok?

Az emlékek olyannak kell lenni, hogy az méltón képviselje az eszmét, melyet megörökít, egy nemzet ezredéves fenállásának mindig méltóbb emléke egy milleniumi templom, mint egy járványkórház, vagy tüzérlaktanya. ○

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Márczius 29.

Ülés kezdete d. e. 10 órakor.

Elnök: Berzeviczy Albert.

Jegyzők: Molnár Antal, Esterházy Kálmán gróf, Balogh Géza.

A kormány részéről jelen vannak: Bánffy Dezső br., Daniél Ernő, Lukács László, Wlassics Gyula, Perczel Eezső.

Elnök d. e. 10 órakor nyitja meg az ülést.

Hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök: Bemutatja a beérkezett irományokat, melyeket kiadnak az illető bizottságoknak tárgyalás és jelentéstétel végett.

Az indítvány könyvben újabb bejegyzés nem történt, ellenben Szederkényi Nándor egy, Visontai Soma pedig három interpellációt jelentett be.

Dániel Ernő keresk. miniszter: Bemutatja a Lónyavölgyi és a temesvár-radna-lippai helyi érdekű vasutak engedélyezéséről szóló törvényjavaslatokat.

Napirend előtt felszólal

Szalay Imre: Tegnap beszédének egyik félreértett részét igazítja helyre. Ugyanis nem azt mondta tegnap, hogy a mintapincze egyes hibák a törvénykönyvbe ütköznek, hanem a borhamisításról szóló törvénybe.

Következik a napirend:

a földmívelésügyi tárca költségvetésének tárgyalása.

Kolozsváry Kiss István: Először a szocializmussal foglalkozva úgy véli, hogy minden emberben kell bizonyos szocializmusnak lenni. Azután áttér az állategészségügyre, nevezetesen pedig az állategészségügyre foglalkozik. Konstatálja, hogy a miniszter beszédében foglalkozott a marhákkal és lovakkal; de teljesen mellőzte a juhokat, ezeket a kedves állatokat, melyekkel a gyerek is játszhatik. (Derűtség.) Ha mindenkinek annyi gondja lesz a juhokra, mint a miniszternek, akkor úgy fogunk járni velük, mint a bölényvel, ki fognak veszni (Derűtség.) Pedig közgazdaságilag igen fontos a juhtenyésztés. A juhok igen szapora állatok, amellyel megvan az a közgazdasági jó tulaj-

Valami fényességet láttam magam felett sokáig, azután meleget éreztem felettem, de utána minden sötét volt felettem és oly dörgést és zajt hallottam, mintha az ég összeomlanék. Éppen felettem repült el a vonat. Alig egy vonás választott el tőle. Meg voltam mentve! Félig önkívüli állapotban feküdtem, amikor belém akadt az egyik kámpó és egy pillanatig magával vonszolt. Az ég, a hold, a hid minden örült táncot járt szemem előtt és eszméletlenül elterültem a földön.

Midőn magamhoz tértem, ágyamban feküdtem és körülöttem ismerőseim állottak.

Reggel megtalált a vasuti őr, a ki ismert és Auburnba vitt. Tizenégy napig lázam volt, a mely idő alatt élet és halál között lebegtem. Mikor felgyógyultam, belenéztem a tükörbe és láttam, milyen nyomokat hagyott rajtam a rövid idő, a mely alatt a hidon feküdtem.

Az orvos elhallgatott. Arcza halvány volt és homlokáról gyöngyözött le a verejték, anynyira hatott reá a múlt emlékeinek felidézése.

A félelem, a mely e borzasztó történet elbeszélése folyamán bennünket elfogott, lassankint eltűnt és visszatért körünkbe a vig hangulat.

Ezután kimentünk a kertbe, ahol fel- és alá sétáltunk és érdeklődéssel hallgattuk az orvos elbeszéléseit a szabadság földjéről és életményeiről.

donságuk, hogy megeszik a szalmát is, a mitől a lovak és marhák idegenkednek. (Nagy derűtség.)

Elnök: A költségvetési vitát félbeszakítjuk. Következik az interpellációkra adandó válaszok. Mielőtt ezekre térnénk, javasolja, hogy a Ház holnaptól kezdve ápr. 7-ig bezárólag ne tartson ülést. Ápril 8-án legyen az első ülés, melynek napirendjén a földmívelési tárca költségvetésének folytatódó tárgyalás lenne. Nincs senkinek kifogása ez ellen? Akkor ezt határozatképpen kimondom, Kérem a Házat, hatalmazza föl az elnökséget, hogy a báró Kemény János halálával megüresedett tenkei kerület mandátumára a választást elrendelhesse. Az ülést 5 perczre felfüggesztem.

Szünet után

Lukács László pénzügyminiszter válaszol Kemény Pál interpellációjára «az italmérési engedélyek kiadása tárgyában.» Kijelenti, hogy olyan intézkedést nem tett, amely az italmérési jog megszorítását czélozná.

A Ház a választ tudomásul veszi.

Lukács László pénzügyminiszterhez Szluha Istvánnak a végrehajtásokkal zaklatott paksi szőlőbirtokosok tárgyában hozzántéztett interpellációra feleli, hogy Szluha nem említette meg, hogy a nagy vagy kis paksi szőlőbirtokosokról szólt-e. Különben a paksi szőlők homokterületen vannak, azok termőképeseek, s így az itteni szőlőbirtokosok nem esnek azon kedvezmények alá, mint a filloxera által elpusztított szőlők tulajdonosai.

A Ház a választ tudomásul veszi.

Perczel Dezső belügyminiszter felel Pázmándy Dénes interpellációjára a »kolozsvári nemzeti színház alapja« tárgyában; feleli, hogy a kolozsvári nemzeti színház javára csak egy alapítvány tétel az erdélyi fölkelési alap 1861-ben; míg a többi tulajdonokat hagyományok képezik. Ezek közül csak az erdélyi fölkelési alap tételét úgy, hogy annak csak kamatai használhatók fel, míg a tőke meg nem kezdhető, a többi hagyományoknál pedig semmiféle intézkedés nincs.

A színház közadakozásból 1824-ben épült föl, s ügyeit egy országos választmány vezette, egész 48-ig, amikor a bekövetkezett viszonyok folytán a vezetést abban kellett hagynia s csak 67-ben vette föl újra; 72-ben az országos választmány jónak látta a színház ügyeit házi kezelésbe venni: ez időben hiányok állottak be a színház pénzügyi viszonyaiban, melyeket eleinte nem tüntettek föl, mert a deficitet a színházak intendánsai sajátjaikból fedezték. Később azután a deficit mind nagyobb lett, s amellyel folyton új beruházásokat kellett tenni, úgy, hogy a színházi választmány kénytelen volt a hagyományokhoz nyulni; de ezek az alapok nem feéséreltetek el, mert befektetésekre fordították. A kolozsvári nemzeti színház vagyona ez idő szerint 362342 frt, mindent levonva a színházi befektetésekre fordított összegeket, marad 117096 frt a vagyon s így még mindig több, mint volt a fölkelési alap. A nemzeti színház vagyona meg van, habár nem is eredetiben, de befektetéseikben, melyek a minisztertanács jóváhagyásával eszközöltettek. Kéri válasza tudomásul vételét.

A ház a választ tudomásul veszi.

Perczel Dezső belügyminiszter felel Okolicsányi László képviselő interpellációjára. Bartók Lajos orsz. képviselőnek a nemzeti színházról viselt dramaturgi állástól való fölmentése tárgyában. Okolicsányi interpellációját azon alapon tette, hogy Bartók fölmentése általa a Házban elmondott beszédének a kifolyása. Nopcsa jelentésében kifejezi, hogy nem a képviselőházban elmondott beszédeiért, hanem a lapjában közzétettekért mentette föl Bartókot.

Biski halála után az akkori intendáns előterjesztést tett a belügyminiszternek; hogy egy háromtagu drámabíráló bizottság alakíttassék. Ezt a miniszter megengedte, s így 93-ban kinevezettük Várady és Bartók; a múlt évben lejárt a megbízatásuk, a mikor az intendáns erre újból kinevezte. A lapokbani támadások indították az intendánst arra, hogy Bartókot felmentse, s az egész drámabíráló bizottság működését beszüntette, hanem e helyett a szabályok értelmében a dramaturgi állás betöltését kérte, a melyre sikerült Várady Antalt megnyerni.

Okolicsányi László: Megmarad a mellett, hogy Bartók Lajos azon egyébert mentetett fel állásától, mint azon beszéde miatt, melyet a belügyminiszteri tárca költségvetésénél elmondott, s azon gunyos közlésekért, melyek Bolond Istók-ban megjelentek, A választ tudomásul nem veszi.

Perczel Dezső belügyminiszter rövid viszonzválasza után a Ház többsége a választ tudomásul veszi.

Az ülés végén Visontai és Szederkényi interpellációkat nyújtottak be.

Nagyhét a templomokban.

Nagyvárad, márczius 28.

Magasztos ünnepe lesz a katolikus egyháznak az előttünk lévő héten: Jézus halálának feltámadásának ünnepe.

A hivek nagy-nak nevezik ezt a hetet, nyilván azokról a megható szertartásokról, melyekkel Megváltónak szomorú halálát és dicsőséges feltámadását ünneplik az egyház.

Jézus kinszenvedését és halálát mély gyászszal, feltámadását nagy pompával ünneplik a templomokban. Az énekek és a zene-darabok gyönyörű melódiája, összhangzatban a nagy esemény emlékével megmagyarázhatatlan érzést kelt a hivek lelkében, megmagyarázhatatlan de azért mégis természetes vigasztaló érzést.

A virágvasárnap, nagyheti és husvéti szertartások sorrendjét részletesen közöljük.

A székes egyházban.

Virágvasárnap, márczius 29. Délelőtt 9 órakor barkaszentelés, s ezalatt gregorian ének utána körmenet, azután szent-mise, mely alatt a gregorian dallam szerint énekelt Ordinarium Missae-n kívül a Gradualéra; Kersch: »Tristis est anima mea« b, Offertoriumra. Kersch: »Inter vestibulum«, Communionra: Kersch: »Tenebrae factae sunt« motetták szerzőnek »Concentus sacri« című művéből. Passió alatt — melyet a helybeli papnöveldő három tagja énekel — Kersch: »Turbá«-i énekeltetnek.

Nagyszerdán, áprilsi 1. Délután 3 órakor énekek officium, lamentatio és »Miserere« férfi kar, amelyet a papnövendékek énekkara ad elő.

Nagycsütörtökön, április 2. Délelőtt 9 órakor nagy mise, mely alatt a püspök krizmát és olajat szentel. Énekrészei a következők: Horák: Missa in D.-ből Kyrie és Hloria. A mise további részei. Kersch: Missa X. in honorem s. Gregorii-ből. Gradualéra: Kersch: Inter vestibulum (»Christus factus«) Offertoriumra: Kersch »Extera Domini; szt. áldozás alatt: Kersch »O salutaris hostia«, Kersch »Adoro Te dovote« — motetták — mindannyi szerzőnek »Concentus sacri« cz. művéből és Dolegni »Lauda Sion«. A szertartás végén a püspök megmossa és megcsókolja 12 szegénynek lábait. — Délután 3 órakor mint előző napon.

Nagypéntek, április 3. Délelőtt 9 órakor kezdődik az ugynevezett »előszentelt mise.« Passio — mint Virágvasárnapján. Keresztmáadás alatt »Popule meus.« A missa praesanct. alatt Belezna »Vexilla Regis«; Sirba tétel körmenete alatt: Kersch »Ecce quomodo moritur justus.« Utána sz. beszéd, tartja: Dr. Némethy Gyula, lelki igazgató. Délután 3 órakor mint előző napon. Este 7 órakor szentségbetétel, mely alatt a növendékpapok énekkara a »Popule meus«-t énekl.

Nagyszombat, április 4. Délelőtt 7 órakor tüz-, husvéti gyertya- és keresztviz-szentelés, 9

órákor nagy mise, mely alatt a kar a következőket énekli: Schweitzer: Missa, in G.: Bieger Vecsernye, Kersch »Magnificat«-ja. D. u. 6 órákor: Feltámadási körmenet. Kersch »Te Deum« II. »Regina coeli« és »Tantum erno«-ja.

Husvét, vasárnapján, április 5. Délelőtt 9 órákor ünnepélyes nagy mise. Ő Eminenciája belépése alkalmával a kar énekli: Kersch: Ecce Sacerdos II. sz.-t; azután Filke: Missa solemnis, Ó. Bach: »Custodime«, énekli: Szentgyörgyi Miklósné urnő, Cherubini: »O salutaris.« Mise alatt szent beszéd, utána Ő Eminenciája apostoli áldást ad, a melyen jelenlevők, a ki husvétra meggyóntak teljes bucsuban részesülnek. Délután 3 órákor: Kersch: Vesp. de Festo.

Husvét-hétfőn, április 6. Délelőtt 9 órákor ünnepélyes szent mise. Zangl: Missz in S. Reimann: Alleluja Beimann: Haec dies. Délután 3 órákor Bieger Vesp. de Festo.

Az olaszii plébánia templomban.

Virágvasárnap. Délelőtt 7 órákor csendes mise, 9 órákor barka szentelés, körmenet, utána szentmise, mely alatt a passiót magyarul éneklik, fél 12 órákor csendes mise. Délután 3 órákor litánia.

Nagyszerdán. Délután 3 órákor »Jeremiás siralmi.«

Nagycsütörtökön. Délelőtt 9 órákor ünnepélyes szentmise, utána az oltárokat megfosztják ékességeiktől. Mise alatt a gyász kezdetének jeléül az orgona és a harangok elnémulnak. Délután 3 órákor »Jeremiás siralmi.«

Nagypénteken. Délelőtt 9 órákor »előszentelt mise«, mely alatt a passiót magyarul éneklik, utána szent beszéd, tartja Dencs János esperes plebános. Délután, ha az idő kedvez, processziót vezetnek a kálváriára, hol Körössy Endre káplán szent beszédet tart. Kedvezőtlen idő esetén a processzió elmarad és a szent beszédet a templomba tartják. Utána »Jeremiás siralmi«, 7 órákor pedig Szentség-bevétel.

Nagyszombaton. Délelőtt 7 órákor az Oltáriszentség sirbatétele, azután tűz —, husvéti gyertya és keresztut-szentelés, azután ünnepélyes szentmise, mely alatt a harangok és az orgona ismét megszólalnak. Este fél 8 órákor feltámadási körmenet.

Husvét-vasárnap. Délelőtt 7 órákor csendes mise, 9 órákor ünnepélyes szent-mise, fél 12 órákor csendes mise. Délután 3 órákor ünnepélyes vecsernye.

Husvét-hétfőn. Délelőtt 7 órákor csendes mise, 9 órákor ünnepélyes szentmise, mely után Brösztel Lajos káplán szent beszédet tart, fél 12 órákor csendes mise. Délután 3 órákor vecsernye.

Az újvárosi plébánia templomban.

Virágvasárnap. Délelőtt 9 órákor barkaszentelés és körmenet, azután ünnepélyes szentmise, mely alatt a passiót magyarul énekli a kir. hath. tanítóképző intézet énekkara. Délután 3 órákor litánia.

Nagyszerdán. Délután 3 órákor gyászvecsernye, mely alatt Jeremiás siralmait éneklik.

Nagycsütörtökön. Délelőtt 9 órákor ünnepélyes szent-mise, után körmenet a templomban és oltármegfosztás. Délután 3 órákor »Jeremiás siralmi.«

Nagypénteken. Délelőtt 9 órákor előszentelt mise«, mely alatt a passiót éneklik, utána Pák Emil káplán szent-beszédet mond, s végül Jézus sirbatétele. Délután 3 órákor »Jeremiás siralmi.« Este 7 órákor Szentség-bevétel.

Nagyszombaton. Délelőtt 7 órákor. Szent-

ség-kitétel, 8 órákor tűz, — keresztut — és husvéti gyertya-szentelés, 9 órákor ünnepélyes szentmise. Este 7 órákor feltámadási körmenet.

Husvét-vasárnap. Délelőtt 7 órákor csendes-mise, előtte és utána kalács stb. szentelés 9 órákor ünnepélyes szentmise, utána Nemeskey Andor plebános szent beszédet tart, 11 órákor csendes mise. Délután 3 órákor ünnepélyes vecsernye.

Husvét-hétfőn. Délelőtt 9 órákor ünnepélyes szent-mise, utána Torma Izidor kapuczi-nus rendi atya szent-beszédet tart. Délután 3 órákor vecsernye:

Várad-Velenczén.

Virágvasárnap. Az ájtatosság reggel 9 órákor veszi kezdetét barkaszenteléssel, utána szent-mise, mely alatt a passiót éneklik.

Nagyszerdán. Délután 3 órákor lamentatio. Nagycsütörtökön. Délelőtt 9 órákor szent-mise, délután 3 órákor lamentatio.

Nagypénteken reggel 9 órákor veszi kezdetét az ájtatosság passióval és az Urkoporsóban az Oltáriszentség kitétele után szent beszéd. — Este 7 órákor szentségbevétel.

Nagyszombaton reggel 7 órákor szentség-kitétel, utána tűz, husvéti gyertya és keresztut szentelés. Ezt követi 9 órákor énekes szent-mise. Este 6 órákor feltámadás.

Husvét vasárnapján reggel 7 órákor csendes mise után a kalács-szentelés. 10 órákor énekes szent-mise, szent-beszéddel. Délután 3 órákor vecsernye.

15-én, Husvét-hétfőn 14 órákor énekes szent mise, délután 3 órákor vecsernye.

Az Orsolya Zárda templomban.

Virágvasárnap. Délelőtt 1/8 órákor barkaszentelés, utána szentmise. Délután 3 órákor szent-beszéd az iskolába járó növendékek részére, 4 órákor litánia áldással.

Hétfőn. Délelőtt 1/8 órákor szentmise, utána szent-beszéd. Délután 3 órákor szent-beszéd és litáni áldással.

Kedden. Délelőtt 1/8 órákor szent-mise utána szent-beszéd. Délután 2 órákor az iskolába járó növendékek szent-gyónása, mely idő alatt a zárda volt növendékei is végezhetik gyónásukat.

Nagyszerdán. Délelőtt 1/8 órákor szent-mise és szent-áldozás.

Nagycsütörtökön. Délelőtt 7 órákor szent-mise és áldozás, után az oltáriszentséget a templomból kiviszik és az oltárt éhességeitől megfosztják.

Nagypénteken 1/8 órákor »előszentségetelt mise«, mely után az oltári szentséget sirba teszik. Este fél 7 órákor Szentség-bevétel.

Nagyszombaton. Délelőtt 6 órákor Szentség-kivétel, után tűz — és husvéti gyertya szentelés, 9 órákor szentmise. Este fél 7 órákor feltámadási szertartás.

Husvétvasárnap. Délelőtt 1/8 órákor csendes mise, 10 órákor ünnepélyes szent-mise. Délután 4 órákor litánia áldással.

Husvét-hétfőn. Délelőtt 1/8 órákor ünnepélyes szentmise. Délután 4 órákor litánia áldással.

A gör. kath. székesegyházban.

Virágvasárnap reggel matutimum és barkaszentelés. Kilencz órákor nagy püspöki mise.

Nagycsütörtökön 9 órákor nagy püspöki mise, »chrisma« szentelés s »lábmosás«. Este 6 órákor a »12« evangelium olvasása.

Nagypénteken 9 órákor a Szentség kitétele mellett a »Királyi órák« olvasása. Délután 3 órákor püspöki nagy vecsernye, alatta szent

beszéd, melyet Stan Ilyés fogta tartani. Ezt Jézus eltemetése követi.

Nagyszombaton reggel 8 órákor Nagy Sz. Vazul miséje.

Husvét első napján reggel 4 órákor feltámadás, 9 órákor püspöki nagymise, a mely alatt a sz. evangéliumot több nyelven olvassák. A szent beszédet Ő Excellenciája tartja. Délután 4 órákor püspöki nagy vecsernye.

TÁJÉKOZTATO.

M á r c z i u s 29. A biharmegyei népnevelési egyesület közgyűlése d. e. 11 órákor.

» 29. Mútrágyagár részvénytársaság közgyűlése d. e. 9 órákor.

» 29. A biharmegyei nemzeti kaszinó egyesület évi közgyűlése d. u. 4 órákor.

Á p r i l i s 1. A nagyváradai szepitési egylet választmányának ülése d. u. 5 órákor.

» 9. Roboz-Vledényi sajtótárgyalás.

» 12. A belényes-vidéki takarékszövetkezet közgyűlése d. e. fél 11 órákor.

» 12. Gőzmozdonyu közuti vaspálya részvénytársaság közgyűlése d. e. 11-kor.

» 12. A rabsegélyző egylet évi közgyűlése d. e. 11 órákor.

» 22—25. Fősorozás a tűzoltó őrnyán.

UJDONSÁGOK.

* **Virágvasárnap.** A nagyhét kezdetét jelentő ünnepen megtelnek a templomok ájtatos hívekkel, akik Jézus Krisztusnak Jeruzsálembé tartott ünnepélyes bevonulását ünneplik. Akkor dicsőenekkel fogadták a világ Megváltóját, s palmaágakat és virágokat szórtak eléje. Ennek az ünnepélyes bevonulásnak az emléke a barkaszentelés, a virágvasárnap szer-tartásról egyik legkimagaslóbb része.

* **A legkritikusabb uap.** Falb, a nagy időjós, a ki a holdnak az időjárásra gyakorolt nagy befolyásából vonja le következtetéseit, azt írja, hogy az 1896-ik év a legalkalmasabb az elmélet kipróbálására. Márczius 29-ike pedig éppenséggel olyan nap lesz, a mikor a holdnak áramlatokat okozó befolyása nemcsak a legnagyobb mértékű lesz e században, de még a közeljövőben sem fog ismétlődni. Márczius 29-én és a következő napokon nemcsak nagyobb csapadékokat várhatunk általában, de különösen igen messzire terjedő zivatarokat is, — az olyan helyeken pedig, a hol viharok nem lesznek, olyan magas hőfokot, a mi ennek megfelel. Minthogy pedig Közép-Európában márczius végén a zivatarok mindig a legnagyobb ritkaságok közé tartoznak és miután határozott napot az ilyen zivataros időjárásra eleve kijelölni éppenséggel lehetetlen, — márczius 29-ike a legfényesebb bizonyítéka lesz Falb elmélete alaposágának. Ez tehát valóságos fő-próba lesz. Csak az a kérdés sikerül-e?

* **Millennáris disz doktorok.** A közélet szereplőire a millennium alkalmából érdekes meglepetés vár. Tömegesen tiszteletbeli doktorokká választják őket, még pedig tekintet nélkül arra, vajjon politikai, társadalmi, vagy irodalmi működésükkel érdemelték meg a kétségkívül szép és ritka kitüntetést. A millennáris disz doktorok az egyetemi tanárok terve szerint persze a millenniumi ünnepek alkalmával kapják meg a disz doktori diplomát. Magyarország közéletének összes kitűnősei tehát egy napon járulnának az egyetem tudós rektora és dékánja elé, hogy ezek érdemeik elismerésül kézzorítással doktorrá fogadják őket. Ez bizonyára pompás látvány lesz s az új doktorok alkalmasint büszkék is lennének a kitüntetésre, a mely őket egyszerre ugyan sok évi fáradozás után diplomával látja el. De mindez még csak terv, de mint ilyen is elég komoly; annyira, hogy az egyes karok hir szerint már az egyetemi tanács elé terjesztették jelöléseiket, a melyeket azonban mély titokban tartanak, talán azért, hogy a meglepetés annál nagyobb

legyen. Az egyetemi tanács pedig legközelebbi ülésén határoz a millennárius doctor-sub tárgyában. Ugy látszik, Bánffy már belefáradt a nemesítésbe, most már tudósokká akarja tenni a hiveit.

* **Szentgyakorlatok a papnevelő intézetben.** A helybeli papnevelő intézetben ma este kezdődnek a husvétii szentgyakorlatok és tartanak szerdáig. A szentgyakorlatokat páter Flodung, jézus-társasági szerzetes vezeti, aki tegnap este meg is érkezett Kalocsáról. Pater Flodungot kitűnő szónoki képességéről nem szükséges szólnunk, hiszen volt alkalma már beszédében gyönyörködni, nem csak városunk, de megyénk közönségének is.

* **A katolikus tankönyvbíró bizottság.** Vasary Kolos bíboros hercegprimás a legutóbbi püspöki konferencia határozata értelmében s annak megbízásából kinevezte a Szent István-társulat tankönyvbíró bizottságának tagjait. Az újonnan kinevezett tagok a következők: Ember Károly, Molnár László, Scheffer Sándor, Walter Károly, Tomor Ferencz, Zellinger Vilmos, Novák Lajos, Schiffer Ferencz, Cenner Lajos, Bundala Mihály és Gerzely József; valamennyien hosszabb idő óta foglalkoznak a katolikus hitoktatással és néptanítással.

* **Pályázat a katonai intézetekbe.** A honvédelmi miniszter leküldötte Nagyvárad városának a pályázatot, a melyben megtalálhatják a kívánt feltételeket mindazok, kik a budapesti Ludovika akadémiába vagy a fiúmei hadi tengerészeti akadémiába akarnak lépni. A pályázatok a városháza földszinti helyiségében megtekinthetők.

* **Ritka szép kötélmunka.** Remek kiállítási munkák láthatók a nagyvárad kerületi és iparkamara helyiségében Kásy János nagyvárad kötélerő az ezredéves kiállításra kenderből egy két lóra való teljes szerszámot készített, magyar stílusban, mely ritkítja pártját ez enémű munkák közt. Azonkívül szebbnél-szebb istrángok, kötőfélék, ló és ökörnek való szájkosarak és egy hajó kikötéshez való ugynevezett hajóbomba látható finom, ügyes fonással. A tegnapi kamarai ülésen szakértők a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak az ügyes, szép munkákról, amnyek a kiállításon is dícséretet fog aratni bizonyára.

* **Tolvaj kocsis.** Feldman Jakab feleségének fiókjából Török János kocsisuk 100 frtot ellopt. A lopásra tegnap jöttek rá és a kocsist azonnal feljelentették a rendőrségnek, de mikorra a rendőr érte ment, hogy bekísérje, Török Jánost nem találták sehol. Megszökött.

* **Történetek a zöld asztal körül.** Az egyik kávéházban kellemetlen jelenet játszódott le tegnap este.

A játékasztal mellől feláll két ur s egyszerre kiáltják:

— Dániel!

A harmadik ur erre szó nélkül megsimította az egyiket jobbról, a másikat balról.

A lovagias ügyet, amint az most divatban van, jegyzőkönyvileg intézik el, mivel kölcsönösen kimagyarázták a dolgot. Ők Dániel pinczért szólították és nem akarták a névvel pártnerjüket megsérteni. Dániel pinczér pedig mátol fogva Zsán lett, aminthogy minden hazafias pinczér Zsán, Máksz vagy Fricz a mai világban.

* **Felmentett halottkém.** Pár hónappal a rendőrségnél tett jelentés alapján említettük mi is, hogy dr. Rózsá mór egy halott gyermeknél a hullavizsgálati bizonyítvány kiadásáért zsarolni akart a gyermek szüleitől. Az illető orvos ellen meg is indították a bűnügyi eljárást, azonban a vizsgálat során a vád alaptalannak bizonyult s a törvényszék beszüntető határozatot hozott az ügyben.

* **Temetés.** Nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra a hirtelen elhalt Zách Jánosné. A gyász ház udvarát nagy közönség

lepte el. A temetést Denes János esperesplébános végezte, mely után a gyászmenet az olasz temetőbe vonult ki.

* **Névváltoztatás.** Baúcz Mózes m. kir. honvéd őrmester, valamint kiskoru Miksa, Adolf és Heléna nevű gyermekei vezették nevének »Boros«-ra kért átváltoztatását a belügyminister megengedte.

* **Nagyreményű hetes.** Merza Sándor nagyteleki-utczai kereskedő régen vette már észre, hogy a boltban levő pénzes fiókból kisebb-nagyobb összeg hiányzik. Nem tudta elgondolni, hova lesz a pénz, míg végre tegnap rajtakapta a hetesét a lopáson. Arany Sándornak hívják a hetest, aki tegnap éppen 21 frtot emelt el a fiókból, mikor megcsípték. A hetes tagadta, hogy máskor is lopott volna, de mikor a holmiját megvizsgálták, több tárgyat találtak közte a mi a boltból került oda, s ez valószínűvé teszi, hogy ő volt az állandó házi tolvaj. A hetest letartóztatta a rendőrség.

* **Jóváhagyott alapszabályok.** A zsákal kölesönös kiházasítási és temetkezési társulat alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta.

* **Uj gazdasági tudósító.** Földmívelésügyi miniszter Végh József érsemjéni ref. lelkész az érmihályfalvai járás részére gazdasági tudósító tiszttel megbizta.

* **Vásár Cséffán.** A községi előjáróság átirata szerint Cséffa községben az 1896. évi országos vásárok április hó 2-án, augusztus 5-án, és december hó 3-ikán lesznek megtartva.

x Mai számunkkal veszik olvasóink a **Várad-velencei műkertészeti és rózsatelep** ezen évi *rózsa-árjegyzékét* a melyre már csak azért is felhívjuk olvasóink figyelmét, hogy azon rózsák a szabadföldben nevelt és kint szabadföldbe teleltettek ki (nem üvegházban) tehát minden egyes darab biztosan fogamzik és már a régebben kiültetett rózsákkal egy időben lesznek teljes virágzásban és felelősség mellett árusítatik.

A **Horgony-Pain-Expeller** igazi, népszerű házi-szerré lett, mely számos családban már több mint 25 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csipfájdalom, fejfájásnál, köszvényél csuznál, stb-nél a Horgony-Pain-expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalom csillapító hatásuaknak bizonyultak, sőt járványkórúknál, minő: a kolera, hányóhasfájás, az altetnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő házi-szer jó eredménnyel használtatott bedörzsöléseként az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan: mint »Richter-féle Horgony-Pain-Expeller« vagy »Richter-féle Horgony-Liniment« kérendő és a »Horgony« védjegyre figyelendő.

x **A legujabb főnyeremények.** A Magyar Osztály-Sorsjáték II. osztályának legutóbbi meg-ejtett huzása ismét beigazolta ezen sorsjegyek tizedek és huszadokba való beosztásának áldásos voltát. Szerencsés gondolat volt ezen rendszert Magyarországra is behozni és ezáltal a szegény néposztálynak alkalmat adni, hogy csekély betétek mellett oly óriási nyereményekben részesedhessék, minőket ily csekély kockázat mellett soha és sehol senki el nem ért. Ebben áll az Osztály-Sorsjátéknak nem kicsinylendő sikere. Hogy erről meggyőződünk, vessünk egy pillantást a szerencsés nyerőknek nagy számára, kik épen most veszik fel nyereményeiket és azon sok szerencsétlenre, kiket az Osztály-Sorsjáték boldogsághoz juttatott. Az utóbbi főnyeremények legtöbbje vidékre került. Így azon sorsjegyet, mely a 100.000 koronás főnyereményt nyerte, Kőrösi Albert szegedi elárúsitónál vették. A 60.000 koronás sorsjegyet Löw Mihály Sátoralja-Ujhelyben, a 40.000, 30.000, 20.000 10.000 stb. koronás főnyeremények sorsjegyeit pedig a Heintze Károly cég adta el. A III. osztálynak már május hónapban megajtendő nagy nyereményhuzására a sorsjegyek már eladásra kerültek. Ezen hónapban, midőn a millenniumi ünnepségek kezdődnek és a kiállítás — melynek keretében az Osztály-Sorsjáték is helyet foglal — megnyitattik, ezen hónapban alkalma lesz mindenkinek oly játékban részesedhetni, melyhez hasonlóan kedvező esélyeket a világ egyetlen sorsjátéka sem nyújtott.

A kis Stüsszi a mellényzsebben.

— Vadász embereknek. —

Manapság már mindenféle téren szakmunkák állanak a nagy közönség rendelkezésére, a melyekből a lehető legkönnyebb módon a szükséges ismereteket meg lehet szerezni. Így »A kis angol«-ból meg lehet tanulni rövid huszonnégy óra alatt a legperfektebb angol nyelvet. Ujabbán a polgári házasság életbeléptetése óta nagy kelendőségnek örvend a »Kis anyakönyvvezető a mellényzsebben« című praktikus mű, mely utmutatást ad az új törvény követelményeinek megtartására.

Azonban észrevettem, hogy a modern irodalom, mely a könnyed szakmunkákban annyira bővelkedik, hiányos még különösen a sport egyik legfontosabb ágának, a vadászatnak terén. Ezért elhatároztam, hogy a vadászó nagy közönség számára egy munkát fogok megírni, mely e hézagot is kitölti. Művem czime:

A kis Stüsszi a mellényzsebben.

BEVEZETÉS.

Önök tisztelt olvasóim bizonyára ismerik a Stüsszi vadászt ama bizonyos harminczkét lap egyikéről, a melyeknek gyakori kombinációja, permutációja a vadászat tudományának egyik rokon részét képezik, a mennyiben mindkettő a szociális világban a munkában kifáradtaknak foglalkozást nyujt.

Éppen ezért e rokonságnál fogva a legalkalmasabbnak találtam a kis Stüsszi vadász nevét e munka cziménél felhasználni.

ELSŐ FEJEZET.

A róka vadászat.

(Ezt a fejezetet éppen nem eszthetikus tartalma miatt kénytelenek voltunk törölni. A Szerk.)

MÁSODIK FEJEZET.

Az oroszlán vadászat.

Számos módját ismerik az oroszlán-vadászatnak. Az ókortól egészen a XIX. század végéig különféleképpen igyekezett az ember a sivatag királyát hatalmába keríteni.

A XIX. századot a mult századok erőszakával val szemben az ész uralma jellemzi. Ezért az oroszlánt ma napság a következőképpen fogják:

Vesznek egy nagy darab Szahara sivatagot, a melyet egy óriási rostába tesznek. Ezt azután addig szítálgják, míg a homok a rostán átesik és megmarad benne az oroszlán.

HARMADIK FEJEZET.

Vadászat az öreg elefántra.

A modern tudomány az elefánt vadászatának egy meglepő módját találta meg, mely részint az elefánt nagy matematikai hajlamain, részint az elefánt fogyatékos nyelvismeretén alapszik. Ugyanis az ügyes vadász Ázsia erdeinek egyik fájára kitesz egy táblát, a melyen ez áll:

$$2 \times 2 = 5$$

A fiatal elefánt elsodálkodik e hibás matematikai művelten és törli a fejét rajta. És addig törli a fejét, a míg betörik. A fejbetörés az elefánt halálát idézi elő. S akkor könnyű megfogni.

NEGYEDIK FEJEZET.

Vadászat fiatal elefántra.

Nem éreketlen a vadászat fiatal elefántra. Ez hasonlít sokban az előbbi fejezetben tárgyalt módhoz. Az élelmes vadász kifüggeszti a táblát, a melyre ez van írva:

Van Hutén Cacao.

Az elefánt tudvalevőleg nem tud hollandul és így csak bámul e felíráson és addig bámul, míg

megöregszik. Ha megöregedett, úgy rögtön ki kell cserélni a táblát a másikkal, a melyen ez áll:

$$2 \times 2 = 5$$

Az öreg elefánt aztán törli a fejét ezen a furcsa igazságon, míg betörik, a mi halálát okozza. Így azután hatalmunkba kerithetjük az elefántot.

ÖTÖDIK FEJEZET.

A czápa vadászat.

A czápanak, ennek az újságokban minden nyáron felmerülő szörnynek a vadászata szintén igen elmés uton történik. A vadász kicsolnakázik az Adria hullámain és magával visz egy uborkás üveget és egy színházi látesövet. Az uborkás üveg arról nevezetes, hogy nyáron uborkákat tartanak benne, a színházi láteső pedig arról, hogy ha megfordítva tartjuk szemünk elé, úgy a nagy dolgokat is kicsinyeknek látjuk. Ha tehát a czápa feltűnik, úgy szemünk elé tartjuk a látesövet, a mire a czápa olyan kicsiny lesz, mint az uborka s így könnyen letehető az uborkás üvegbe.

HATODIK ÉS UTOLSÓ FEJEZET.

Vadászat két czápara.

A vadászat két czápara már bonyodalmasabb, azért külön fejezetben óhajtottam tárgyalni. Különbözőben a vadászat e neme sokban megegyezik az előbbi fejezetben tárgyaltakkal. Az eszközök ugyanazok. Csakhogy most a vadásznak három czápat kell keresni. Ha ezeket meglátja, úgy megfordítja a látesövet, a melyen át nézve a czápa uborka nagyságúak lesznek, s így könnyen betehetők az uborkás üvegbe. Ha benn vannak, úgy kidobunk a három közül egyet, és megvan az üvegben a két czápa. Aki nem hiszi, próbálja meg.

Tölk Philkó.

Lapunk egyes számai a következők az

letekben kaphatók:
Kiss Dávid kereskedése Fő-utca,
Sonnenwirth-féle bazárban Fő-utca.
Kádár és Kiss czégnél Kishíd-fő.
Kutasi D. papirkereskedésében Uri-utca.
Pauker Dániel papirkereskedésében Kis-placz,
Reich Sándor vegyeskereskedésében Szent-János-utca,
Mezey János fűszerkereskedésében Körös-utca.
Frankl Mari főzde és hírlapelárusító Kereskedelmi csarnok palota Nagypiac.
 M. kir. dohány- és szivar-áruda Zöldfa-utca.
 Ugyanezen helyeken előfizetések is elfogadhatók.

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1895. október 1-től.

Vonat indul Nagyváradról.	Vonat érkezik Nagyváradra.
Püspökladány-Budapest felé gyorsvonat 8 ⁴⁵ regg., 2 ³⁰ éjjel, személyvonat 11 ³⁰ d. e., 2 ²² d. u., 11 ⁰⁴ éjjel.	Budapest-Püspökladány felé gyorsvonat 7 ⁰⁸ este, 2 ¹² éjjel, vegyesvonat 7 ¹⁵ r., személyvonat 3 ⁴² d. u., 1 ⁴⁸ éjjel.
Kolozsvár felé gyorsvonat 7 ¹⁵ este, 2 ³⁰ éjjel, vegyesvonat 12 ⁰⁵ d. u., személyv. 3 ⁵⁸ délután, 2 ⁰⁸ éjjel.	Kolozsvár felé gyorsvonat 8 ³⁸ regg., 2 ¹⁰ éjjel, vegyesvonat 8 r., személyvonat 11 ¹⁷ d. e. 10 ⁴⁴ éjjel.
Csaba-Arad-Szeged felé személyvonat 10 ³⁰ d. e., 4 ²⁵ d. u., vegyesvonat 7 ³⁰ este.	Arad-Szeged-Csaba felé vegyesvonat 8 ³⁰ r., személyvonat 9 ³³ d. e., 5 ³⁰ d. u.
Belényes-Vaskó felé vegyesvonat 4 ²⁵ reggel, 1 ⁴² d. u.	Vaskó - Belényes felé vegyesvonat 11 ⁰⁵ d. e., 9 ⁰⁸ este.
Érmihályfalva felé vegyesvonat 6 ⁴⁵ r., 4 ²⁵ d. u.	Érmihályfalva felé vegyesvonat 8 ¹⁰ r., 9 ¹⁴ este
Ösi-Kót-Gyoma felé személyvonat 6 ⁵⁵ r., vegyesvonat 2 ⁴⁰ d. u.	Gyoma-Kót-Ösi felé vegyesvonat 10 ⁰⁵ d. e. személyvonat 8 este.

EGYLET.

A »Biharmegyei Népvédelési Egyesület« ma d. e. 11 órakor a vármegyeház termében közgyűlését tartja, ezt megelőzőleg fél 11 órakor pedig a választmány tart ülést ugyanott.

A »Szigligeti társaság« választmánya ma délután 3 órakor a »Gazdasági és Iparbank« helyiségében ülést tart.

Országos Történelmi Ereklje-Muzeum-Egyesület Kolozsvárt, czimen a magyar önvédelmi harcra vonatkozó emléktárgyak összegyűjtésére az országban legelőször alakult egy testület. Ennek gazdag gyűjteményét Kolozsvár városa védnöksége alá vette s a város tulajdonát képező Mátyás király születési házában helyezi el, hogy a kegyelet tárgyai e nemzet fiai részére mindig hozzáférhetőek legyenek. A muzeum-egylet alapszabályait is megerősítette a belügyminiszter. A muzeum örökös tagja 1000 frtot, az alapítók 100 frtot, a rendes tagok évente 1 frtot fizetnek. E muzeumba a következő tárgyak küldhetőek: 1. Arczkép. 2. Ágyugolyók és más lövegek. 3. Csatahely vázlata. 4. Csataterükről, hősök sirjairól vett föld, fű, virág. 5. Csatakép. 6. Emlékoszlop rajza. 7. Emlékoszlop miniatúr mintája. 8. Érdemrend. 9. Egyéb szab. harci erekljék. 10. Fegyver. 11. Folyó pénz, adomány a muzeum javára. 12. Hadi zászló. 13. Könyv, füzet, 14. Koszoru. 15. Kézirat, okmány. 16. Katonai felszerelési tárgyak. 17. Mátyás király erekljék eredetiben vagy másolatban. 18. Nyomatványok. 19. Proklamációk. 20. Pecsétnyomok. 21. Ruházat. 22. Szabadságh. pénzek. 23. Szabadságharci elítéltek által fogságban készített emléktárgyak. 24. Szabadságharczbeli kokárdák. 25. Szobor. 26. 1848—49. hírlapok és röpiratok. A muzeum egylet hivatalos lapja az »1848—49. Történelmi Lapok.« Megjelenik Kolozsvárt. Előfizetési ára 1 évre 4 forint. A lap id. Szinnyi József szerint »Pantheon« lesz az 1848—49-beli honvédeknek. Közli a szabadságharczbeli honvédek történelmi visszaemlékezéseit, arczképeit, életrajzait.

A »Nagyvárad első általános munkás-betegsegélyző egylet« ápril hó 6-án húsvét másodnapján délután pont 3 órakor a »Zöldfa« szálloda nagytermében évi közgyűlését tartja a következő tárgysorozattal: I. A múlt évi számadás kimutatása; felmentése a tisztviselői karnak; II. Tisztviselők megválasztása és pedig, elnök, elnökhelyettes, 24 választmányi tag, 5 felügyelő bizottsági tag és 2 jegyzőkönyvhitelítő; III. Indítványok, melyek a gyűlést megelőző 8 nappal előbb írásban be lettek adva a választmánynak.

Irodalom és művészet.

— **Kolostorból kolostorba. Utirajzok.** William Cobbet, anglikán történetiró, History Protestant of the England című művében, maró gunynyal veté szemére a művelt világnak, hogy a mai kultúra megteremtőiről, a szerzetesekről, kevesebbet tud, mint az utolsó iskolás fiu az ókor mesés istenségeiről. Sajnos, e súlyos vád ma sem vált tárgytalanná. Nagy közönségünk az egyház napszámosságainak életét ugyszólván, csak a rémregényekből, az irányzatos tollakból folyt pamphlettekből ismeri. Nem csoda. A villamosság korszákaiban csekély azok száma, kik komoly hangon irt tudományos művek olvasására reá érnek. A többség-nél ilyen kedvtelés fényezés számba megy. A ki meghallgattatni óhajt, annak alkalmazkodnia kell a közönséghez. A közönségnek pedig igaz van. Rossz vendéglátó az, ki az ételek feltalálásánál nem vett ügyet a vendégek izlésére. Ezen gondolatok vezérelték tollamat, midőn Kolostorból Kolostorba című könyvem megirtam.

A magyar hajdankor szellemi emlékeinek morzsáit szedegetni mentem a külső országokba. Amit találtam, azt jobbra a szerzetesek történelmi érzékének, a szellemi élet iránt mindenkor táplált szeretetöknek, buzgó gyűjtögetésüknek köszönhettem. Így történt, hogy valóságban kolostorból kolostorba vándoroltam. Most pedig, midőn uti élményeimet egybeállítottam, nem állhattam ellent, hogy a boly mellett magokat a szorgos hangyákat is le ne írjam. Ily módon az utirajz e könyvben inkább csak a találás módja, az étel maga: a szerzetesrendnek eredetének, régi és mai életének leírása. Könyvemben tehát az olvasó Orosz-Lengyelország, Galiczia, Morva- és Csehország, meg Bosznia legnevezetesebb kolostoraival s ezek révén: a pálosok, a kamaldoliak, ferenczesek domonkosok, az ágostonosok és kapu-

czinusok, a benzések, a prémontreiek a ciszterciták és trappisták meg a Jézus-társaságiak történelmével és szervezetével ismerkedik meg. Könyvem, számos képpel és rajzzal élénkítve, igen díszes kiállításban, a rendes utirajzok alakjában és modorában írva, április havában jelenik meg. Előfizetési ára 2 frt; stilszerű diszkótésben 3 frt. Bolti ára nagyobb lesz. A megrendeléseket, lehetőleg április hó 10-éig, nevemre czimezve kérem megtenni. Budapest, (Egyetemi könyvtár), 1896. márczius hava. *Dedek Crescens Lajos.*

— **Bölcseleti folyóirat.** Dr. Kiss Jánosnak e kitűnő folyóirata a most megjelent kettős füzetrel már a tizenegyedik évfolyamba lépett. Az új füzet a következő gazdag tartalommal jelent meg: 1. A képzelődő tehetség. Szabó Ignác. 2. A társadalom és az igazságos munkabér. Werdenich Endre. 3. Aquinoi szt. Tamás és a pozitívista jogbölcselet. Dr. Surányi János. 4. A szép bölcseleti fogalmáról és művészet-értékesítéséről. Velics László. 5. Az aristotelesi bölcselet alapfogalmairól: az actus és potentiáról. Dr. Anháupel György. 6. Descartes és sz. Tamás bölcselete. Kozáky Gyula. 7. Adalékok a független erkölcs elméletéhez. Sarmaságh Géza. 8. A bölcselet tanításának fontossága, különös tekintettel a középiskolai oktatásra. Dr. Sándorffy Nándor. 9. Dr. Stöckl Albert. Dr. Kiss János. Egyéb apró ismertetések és bírálatok.

— **A Magyar Sion** egyházirodalmi havi folyóirat harmadik füzeté a következő tartalommal jelent meg: Az agrárszocializmus és az egyház. Dr. T. Vargha Dezsőtől. La Salette nagy titka. Dr. Krammer Györgytől. Az 1431-i összehívás IV. Eugen pápa ellen. Dr. Áldásy Antaltól. Képek a hazai ellenreformáció mozgalmából a XVII. század végén. Dr. Walter Gyulától. Irodalom és művészet. Vegyes közlemények.

— **Liliomfűzér.** Emlékeül az első sz. áldozásra. Egybefűzte P. Soós István kármel. r. áld. Győrött. kapható a kármelita zárdában.

Négy év óta negyedik kiadásban, 12-17-ik ezer példányban jelent meg e kedves kis könyvecske jelöl annak, mennyire megfelel czéljának, mely abban áll, hogy az első sz. áldozás emlékéit a gyermekek szívében megörökítse. Ez újabb kiadás azonban előreláthatólag az edigieknél is kedvesebb fogadtatásban részesül, mivel több oly oktatással és imával bővült melyek a hitoktatóknak nagyban megkönnyítik a gyermekeknek előkészítését az első sz. áldozásra. A könyvecske terjedelme 128 lap, ára 15 kr esinos vászonkötésben 30 kr.

Igazságszolgáltatás.

Elítelt párbajozók.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, márczius 28.

Ma tárgyalta a királyi törvényszék az ismeretes Ugron interwiewből származott Inczedy és Bihari-féle párbajügyet.

A »Magyarország« január 8-i számában az Ugron interwiewet illetőleg, amely az »Egyetértés«-ben jelent meg, cikket irt ezzel a címmel: »Az Egyetértés mistitutiója.« E cikkben annak írója Inczedy László, a »Magyarország« szerkesztője erősen megtámadta Bihari Imrét, az Egyetértés munkatársát, aki a meginterwiewolásra megjelent cikket írta. Emiatt Bihari Szathmári Mór és Dienes Márton segédjei útján provokálta Inczedyt, aki Ihász Aladárt és Prém Józsefet nevezte meg segédjei gyanánt. A párbajt, amelynek feltételei voltak első vér, bandage nélkül, szuras kivételével, megvívta. A párbajban Inczedy sebesült meg könnyen a jobb kezén. Mind a két párbajozót a törvényszék párviadal vétsége miatt vád alá helyezte. Ma tartották meg Tóth Ernő kir. táblabíró elnöke mellett a végtárgyalást. A vádlottakon kívül kihallgatták, Dienes és Ihász párbajsegédek, dr. Gruber Lajos kir. alügyész a vádlottakat a büntetőtörvénykönyv 296. és 208. §-ai alapján kérte megbüntetni. A törvényszék a védő nélkül megjelent Inczedyt, mivel párviadal miatt előzőleg már volt büntetve kétheti, Bihari pedig, akit Báttaszékly Lajos dr.

védett egy heti államfogházra ítélte. Bihary megnyugodott az ítéletben, ellenben Inczedy felebbezett.

Öt évi fegyház. Bizonyosan emlékeznek még rá olvasóink, a múlt évi november havában történt, hogy Baksai Ferencz csovargó megölte a kosztadónéját, Zabolay Juliannát s azután megszökött. A gyilkost harmadnapra elfogták s tegnap állott tetteért a nagyváradi kir. törvényszék előtt, a mely halált okozó súlyos testi sértés büntetéseért ítélte el a vádlottat **5 évi fegyházra.** Az esetet Baksai ügyadja elő, hogy valami husfélét tisztított egyik cimborája oltó-késével, mikor Zabolay Julianna megszólította, hogy fizesse meg adósságát. Ő erre azt felelte az asszonynak, hogy halgasson mert megüti s mikor az azt mondta, hogy hadd lássa hát, hátra csapott a késsel, anélkül, hogy akarta, vagy csak sejtette volna is, hogy a tompa kés Zabolay Julianna szívébe furódik. Vádlott állítását a tanúk vallomása is megerősíti, azért ejtette el a törvényszék a szándékos emberölés büntetének vádját s csak halált okozó súlyos testi sértés büntetésben mondotta bűnösnek.

Elítelt gyermek. Ifj. Sztanka Lőrincz véres-ábrányi 13 éves fiu azzal mulatta magát a nyáron, hogy a vasuti sinekre köveket és fadarabokat rakosgatott. Szerette nézni, hogy zuzza össze azokat a vonat. A könnyen szerenczétlenséget okozható műveletet azonban a pályőr egyszer észrevette és feljelentést tett a fiu ellen, a kit a nagyváradi kir. törvényszék Nagy József elnöklete alatt tegnap tartott vég tárgyaláson közveszélyü megrongálás vétsége miatt 14 napi fogházra ítélte. Az ítélet ellen a fiu apja felebbezett.

Ezredéves kiállítás.

Tribünök az ujságíróknak. A milleniumi ünnepekre, legfőképen a királyi palota alapkövetésére (június 6-án lesz) és a szent koronának az új országházba vitelére, valamint a törvényhatósági banderiumnak a budai királyi várpalotába történő hódoló felvonulása alkalmára (június 8-án) a miniszterelnök a hírlapírók számára alkalmas helyeken tribünöket emeltet, a honnan kényelmesen végignézhetik az egész aktust. Ezekre a tribünökre a külföldi hírlapírók is kapnak majd meghívókat. A meghívókat annak idején a miniszterelnöki sajtó-iroda küldi szét. A miniszterelnök a hírlapíróknak egy többször hangoztatott óhaját teljesíti ezáltal, s módot nyújt nekik, hogy esetleg már az események közben nyugodtan és kényelmesen referálhassanak lapjaiknak.

Angol hírlapírók Budapesten. A londoni külföldi hírlapírók szindikátusa, a mely eddig is nagyon élénken foglalkozott a magyar millennium ügyével, legutóbb elhatározta, hogy az angolországi és amerikai lapok képviselői, valamint a londoni nagy napilapok kiküldöttei Budapestre jönnek, hogy a készülő kiállításról már most referálhassanak lapjaikban. A kiállítás igazgatósága, a melynek ezt a szándékukat bejelentették, a legnagyobb előzékenységgel kívánja az angolországi hírlapírókat fogadni s megkérte az »Othon« írók és hírlapírók körét, hogy a fogadásban vegyen részt. Az angol hírlapírók április hó első felében érkeznek Budapestre.

Ereklük a történelmi kiállításon. Az ezredéves országos kiállításnak már külső megnyilatkozásában is legkiemelkedőbb és legérdekesebb része: A történelmi főcsoport egyre nagyobb számban kapja a kiváló érdekű történelmi ereklüket. Legutóbb káró Prónay Dezső főrendiházi tag személyesen vitte be mindazokat a becses emléktárgyakat, melyek családja tulajdonában vannak. Ezek közül különösen érdekes két arany násza, melyek egyike trónon ülő királyt ábrázol; továbbá aranyozott ezüst zománcozott kard- és mentekötő és egy igen

értékes ostábla ezüsből, filigrán és rekeszes románczdiszítéssel, calcedon és achatkövekkel. A hagyomány szerint ez utóbbi emléktárgy az erdélyi Bornemisza-család és még korábban Apaffy Mihály fejedelem tulajdona volt. Rendkívül érdekesek azok az emléktárgyak is, melyeket gróf Andrássy Dénes Kraszna-Horka-Váraljáról küldött be a történelmi főcsoport számára. E tárgyak legnagyobb része XVII. és XVIII. századbéli butorokból és konyhafelszerelésből áll. Van továbbá egy teljes magyar ruhadis malachitból és filigrán ezüsből álló öv, mellkötő, forgó, kard, sarkantyuk és malochit-gombok nagy számmal. Vannak aztán igen értékes, pazar diszítésű lószerszámok a XVII. századból, az egyik aranybrokát nyeregterítővel, a másik vertezüst diszítéssel, régi török nyeregterítővel, a harmadik keleties diszű fityegőkkel és ezüst pikkelyekkel. Ujabban még a nagykanizsai izraelita hitközség is küldött be tárgyakat a történelmi kiállításra: három ezüst serleget, két fűdeles ezüst kupát és két ezüst tálcát.

Tisztelet és szabadjegyek a kiállításon. Az ezredéves kiállításra kiadandó tiszteletjegyek, szabadjegyek szolgálati és munkásjegyek kiadása már csak rövid idő kérdése. A jegyeket most nyomtatják, s most állítják össze mindazoknak a jegyzékét, a kik joggal igényt tarthatnak ilyen jegyekre. A jegyek kétfélék lesznek, állandóak és időlegesek. Minden fajta jegy más és más színű; az állandó tiszteletjegy sárga, a szabadjegy rózsaszínű, a szolgálati jegy zöld, a munkásjegy chamois. A jegyek szövege ez:

Az 1896-iki ezredéves országos kiállítás igazgatósága	
Az ezredéves országos kiállítás látogatására jogosító	
Szabadjegy	
Érvényes	részére.
— Kívánatra felmutatandó —	
Budapest, 1896. .... hó	n.
A tulajdonos aláírása:	Az igazgatóság nevében: .....

A kiállítás versenypályája. A milleniumi torna- és versenyter néhány nap mulva már teljesen készen lesz a Stefánia-út és a lóversenyter közé eső területen. Különösen nagy munkát adott a terep kiegyenlítése, mert egész kis dombokat kellett lehordani és valószínűleg völgyeket betemetni. A fordulók és hajlások kellő megkonstruálása is nehéz feladatot adott Strasser Ulrik műépítésznek, az országos sportbizottság tagjának, aki ezt a feladatot olyan sikeresen oldotta meg, hogy a milleniumi versenyteret szakértők már most a kontinens legjobb pályájának mondják, sportkörökben mozgalom indult meg, a mely azt óhajta keresztülvinni, hogy a versenypályát a kiállítás után is hagyják meg, s hogy Budapestben ne csak a lóversenyeknek, hanem az embersportnak, valamint az országos tornaversenyeknek is legyen megfelelő helyök. A tribünöket 34,000 forint költségei építik s a teljesen biztos nézőhelyeken kívül megfelelő öltözők, pihenők is lesznek, valamint társalgó szobák, dörzsölő- és fürdő-szobák stb. Nagyon pompás lesz a nézőtér legkiválóbb helyén az udvari páholy. Az új versenyter rendezendő versenyek közül már eddig biztosítva van:

1. A tanuló ifjúság országos tornaversenye június 8-ika és 15-ike közt, két egymásután következő nap délutánján,

2. A magyarországi tornaegyletek szövetségének versenyei két egymásutáni napon ugyancsak június 8. és 15-ke között.

3. Nyolcz atlétika verseny és pedig az eddigi megállapodások szerint május hó 3, 17. és 31-én, június 7., 28 és 29-én, július hó 12. és 26-án! augusztus 20 és 23-án (egy ország-uti versenynyel kapcsolatban) szeptember 6, 8 és 27-én, összevéve tehát 25 verssny.

REGENY-CSARNOK.

R O C C O .

Irla: Arda Trüd.

5

Fordította: Bércziházi Bárczy Margit.

— Ma chère. Jöjj fel azonnal ebéd után. Vendégeink érkeztek, köztök van unokafivéred is. Reményem ez élted legszebb napja leend. Ölel és vár — bonne-maman

Tehát, így — végződött minden?

A rövidke szerelmi álom szétfoszott örökre. Odaát a gyűlölt vőlegény várt reá.

Most már valóban szerencsétlen volt. De sajátságos! Két nappal ugyan ezen gondolat, gyermekes könnyeket csalt szemébe, de most, mikor pedig szivecskéje már telve volt szerelemmel, — most nem tudott sirni. Csöndesen ment kamrácskájába, hol csöndben ölt fel a nehéz hosszú diszruhát, s Jeanne és Jeannettől elbúcsúsúzva, ismét atyái várába köcsözött.

Mint gyermek távozott onnan s mint hadjonon tért vissza!

A nagymamát csak futólag köszönté.

Mily szeliden csókolja meg hóféhér homlokát, s mily sajátságos meghatott fényben úsztak szemei, midőn jelentőségteljesen mosolygott unokájára: — Még ma beszélnem kell veled — ma petite.

Végre a toilette kinjai is elmúltak. Marion türelmes báránka gyanánt, hagyá magát ékesíteni, a szolgálatkész komornák által. Már esteledni kezdett, midőn a nagymama belépett, a bájos jelenséget kérdé szemlélni. Helyesen jól volt minden. A fehér atlasz alsó ruha, éppen hogy látni engedé a meseszerű hamu püspöke lábát, a válról pedig dúsán hullottak alá rózsaszín felső ruha nehéz selyem ránczjai. A halvány selyem remekül simult karcsú derekára, s szőke haja szorgosan felfésülve, minden pudertől menten természetes arany színben ragyogott, míg egy ügyesen feltűzött rózsabimbó, kaczerán himbálózott fején.

A hercegnő elégedett intéssel bocsátá el a komornákat és szobacziezákat. Marion finom nyakára sajátkezűleg kapcsolt fel egy értékes gyöngy füzért.

Eh bien, ma petite, mit akarsz mondani? kérdé, Mariont maga mellé egy zsámolyra vonva. Marion egy perczig bonne-maman vállára hajtá szőke fejét. Majd komoly bizalommal tekintve nagyanyja jóságos szemébe, s könyeit hősiesen leküzdve, ekképen kezdé szakgatott vallomását:

Végre a toilette kinjai is elmúltak. Marion érzéktelenül engedé magát csinósítani a szolgálatkész komornák által. Már az est is közelgett, midőn a nagymama belépve szakértő tekintettel vizsgálá a bájos jelenséget: igen, minden correct, perfect volt. A fehér atlasz alsó ruha éppen hogy látni engedé a piczinyke lábát, s a nehéz rózsaszín selyem ruha gazdag ránczokban omlott alá a válról, míg a tompa fényű selyem, remekül simult karcsú derekára. Szép szőke haja pedig természetes, fényben ragyogva, menten minden pudertől övezé fejét. A sűrű hajfonatok között kaczerán kandikált ki egy félig nyílt rózsabimbócska.

A hercegnő elégedten bocsátá el a komornákat s szobalányokat. Marion nyakára pedig még sajátkezűleg erősített meg egy értékes gyöngysort.

»Eh bien, ma petite, mi mondani valód van? s a leányt gyöngéden maga mellé vonta a pamlagra.

Egy pillanatig Marion bonne-maman vállára rejté fejecskejét. Majd csendes bizalommal tekintve a nagy mama szemébe, s már már előtörő könyeit hősiesen leküzdve, megkezdé vallomását félénken és akadozva.

— Hogy rokonát szívesen látja, de felesége nem lehet soha! Hogy mint veszté el hirtelen szívét egy pár szép komoly fekete szempárért, mint tölté be egyszerre szívét egy édes kínos érzélem, s hogy nem kíván semmit, csak bonne mamámnál maradhatni, ezen édes emléket ápolva egész életén át! S hogy ne vegye bonne maman gyermek szeszélynek nagy szerelmét!

Bonne maman nyugodtan hallgatá. Nem tett semmiféle haragos ellenvetést, csak néha,

időről időre ragyogott fel finom vonásain egy titkos mosoly.

Marion a számlóra csuszott le s onnan tekintett fel megható kérelemmel szeméiben. Bonne maman megfogta a kicsiny remegő lábán égő kezecskét.

»Eh bien! mon enfant, majd meglátjuk. Hisz nem akarok senkihez erőszakolni... Te bohó kis baba te...»

Az ajtón felhangzó heves kopogtatás egyszerre elejét vette, minden további lezckének — Szabad! — S Marionhirtelen felugorva lélekzetét visszafogva állott. Itt van cousinod, mondá a nagymama, fogadd barátságosan, az eljegyzés nem sietős!

Bonne-mama kezénél fogva akarta unokáját az új rokon elé vezetni, midőn ez megjelene a bejáratnál, mindkét karját kitérte, s a következő perczen már ott pihent Marion ismeretlen vadászának karjaiban.

— Eredj te kópé! — Szólt most a hercegné. Majd magyarul fordult Marionhoz: Ó mindjárt kezdettől fogva sejtette kilétedet. Marion duzzogni akart, — mi sem állott jobban neki.

— Gyorsan gyermekek — a vendégek várnak! A magas ablakokból még soká éjfélig utánig özlött ki gyertyafény a sötét hallgatásba merült kertre. A holdvilág pedig szerte folyva a márvány medenczén s a bokrok homályából előtűnő szobrokban ezüstös fényvel voná be a tajat. Mintegy álomba hallgatva terült el a park, midőn a magas üvegajtón át egy szorosán összeülekezett pár lépett ki az erkélyre. Lenn egy csalogány csattogott, hosszan, édesen.

S ezen nap mégis a legszebb lőn Marion fiatal életében. (Vége.)

TAVIRATOK.

József főherceg családja veszélyben.

Fiume, márcz. 28 (Saj. tud. táv.) József főherceg családjával a „Deli” nevű hajón kirándulást tett de ez egy másik gőzösel összeütközött, a minek következtében mindkét jelentékenyen meg sérült de egyébként nem történt nagyobb baleset és a főhercegi család szerencsésen megmenekült. Ez ügyben vizsgálatot indítottak mindkét hajó személyzete ellen.

Elhunyt szabadsághős.

Budapest, márcz. 28. (Saj. tud. táv.) A szabadságharcz hősei ismét fogytak egyel. Cs ut a k K á l m á n 1838/49-diki honvéd ezredes ma hajnalban meghalt C z e g l é d e n. Az elhunyt tevékeny tagja volt a társadalomnak és Czegléd város közönsége körében általános részvétet keltet a közszeretben álló ezredes halála. C s u t a k K á l m á n ezredes, mivel szeméi nagyon elgyöngültek, a szabadságharczi élményeit tollba mondta M é s z á r o s Lajos czeglédi földbirtkosnak azzal a kitötéssel, hogy a művet csakis halála után bocsássák nyilvánosságra. M é s z á r o s Lajos most sajtó alá rendezi a munkát, a mely igen sok érdekes és eddig még ösmeretlen részleteket tartalmaz az elmúlt nagy időkötől.

A kvóta-bizottság ülése.

Budapest, márcz. 28. (Saj. tud. táv.) A kvóta-bizottság ma este ülést tartott, a melyen meghatározták a módozatokat, a a melyek szerint a további tárgyalásokban eljárni fognak. Az egyéb felmerült hírek alaptalanok.

Fejérváry-Huberth affér.

Budapest, márcz. 28. (Saj. tud. táv.) Huberth Andor nyug. tábornok felesége mellől Budapestre érkezett, hogy provokálja Fehérváry bárót a képviselőházban

tett az állításai miatt, a melyekben a honvénelmi miniszter Huberth levelében foglaltakat valótlanágoknak mondotta.

Kassics és Podmaniczky.

Budapest, márczius 28. (Saját tudósítónk távirata.) Kassics Péter ma benyújtotta a vádlevelét Podmaniczky Frigyes a szabadelvűpárt értekezletén, amelyen bizalmat szavaztak Fejérvárynak, »bravo«-nak (rabló) nevezte.

Magyar írók a »Félszüzek« ellen.

Budapest, márcz. 28. (Saj. tud. táv.) Husz magyar író és hírlapíró ma feliratot terjesztett be Perczel belügyminiszterhez a melyben tiltakoztak az ellen, hogy Prevort Marczel »Félszüzek« című darabját a nemzeti színházban előadják. E darab a benne levő ocsmányságok miatt Párisban is megbukott.

Közönség köre.

Köszönet nyilvánítás.

Az elmúlt héten az elaggott iparosok alapjára voltak szivesek adakozni: Az »Emilia«-malom tisztí kara 10 frt. Csendes Vilmos ur 5 frtot. Munkákkal és anyagokkal hozzájárultak. Vlád Gusztáv és Éberl Kálmán urak bádogos munkát 40 frt. Ardriska Károly és Nagy Lajos urak anyagokat előbbi 6, utóbbi 4 frt értékben. Fogadják a jöszivü adakozók e helyen elismerő hálás köszönetet. A jótékonyági bizottság nevében.

Bertsey György,
elnök.

Közgazdaság.

A keresk. és iparkamara teljes ülése.

— Saját tudósítónktól. —

A nagyváradi kereskedelmi és iparkamara tegnap, szombaton délután látogatott teljes ülést tartott, melyen a vidéki kültagok is számosan vettek részt.

Janky József elnökle alatt jelen voltak! Reismann Mór, Bertsey György, Mihelyi Pál, Ternyey Antal, Farkas Izidor, Andrányi Lajos, Bognár Sándor, Steiner M. Albert, Frandel Lázár, Öváry Lajos, Halm László, Rendes Vilmos, ifj. Moskovits Mór, Gyöngyössi Gyula beltagok; Kovács Lajos (Székelyhid), Kovács Sándor (Élesd), Baán Kálmán (Élesd), Henger Viktor (Margitta), Kigyosán János (Belényes), Tóth Sándor (Berettyó-Ujfalú), Szabó József (Margitta), Lipeczky Gyula (Margitta), Kovács Gábor (Berettyó-Ujfalú), Kis Ismre (Berettyó-Ujfalú); az államvasutak részéről Prileszky Pál üzletvezető.

Az ülés megnyitása után felolvastattak az elnöki közlések. Ebben fel vannak sorolva az időközben érkezett leiratok és a tett intézkedések, melyek annak idején a lapokban közlöttek.

Tudomásul vették.

A titkári jelentés számot ad a kamarai iroda tevékenységéről és működéséről, továbbá titkár bejelenti, hogy a Budapestben tartott titkár-értekezlet elhatározta, miszerint a kiállítóknak mérsékelt utazási jegy bocsáttassék ki, és a kamarai titkárok vasuti szabadjegye továbbra is fenntartassék stb.

A jelentést tudomásul vették.

A háziipar-cikkek kiállítása.

A kamara előbbi közgyűlése elhatározta, hogy a kamara szerezzen be a megyében készített háziipar-cikkek közül néhány szebb példányt, s azokat a kamara állítsa ki. A tárgyak beszerzését a titkár már eszközölte, s erről jelentést tett a teljes ülésnek. Különös a szövő munkákból van Beébből, M.-Csékéről, Belényes vidékéről szép háziipari munka. Vaskoh, Alsó-és Felső-Verzár, Kerpenyétről kaszák, kapák, kések, Nagy-Bajomból gyékényárúk, Árpádról favillák stb. Szóval megyénk háziipara elég szépen lesz képviselve az országos kiállításon.

A jelentést helyeslőleg vette tudomásul a teljes ülés.

A számvizsgáló-bizottság jelentést tett a pénztár vizsgálatáról; mindent rendben, pontosan vezetve találtak. A pénztárt Laszky Armin új pénztárnoknak átadták. A felmentvényt megadta a teljes ülés és Csobánczy Lajos volt pénztárnoknak 5 évi odaadó működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

A kereskedelmi miniszter felhívja a gazdaközönség figyelmét, hogy külföldi czégek idegen készítésű gazdasági gépeket magyar eredetűek czégre alatt adnak el. Ajánlja a gazdáknak, hogy lehetőleg magyar gyártmányt vásároljanak.

A kamara felhívja a gazdaközönséget a miniszter körlevele értelmében.

Egy kereskedelmi akadémiaát végzett tanuló részére ösztöndíjat hirdet a keresk. miniszter. A kamara kellőleg meghirdette az ösztöndíjat a lapokban. A pályázókra nézve az állandó bizottság mond véleményt s ezzel terjesztik fel a keresk. miniszterhez.

Az iparos szakosztály jegyzőkönyvét olvastak fel ezután. Legfontosabb benne azon papsz, hogy a megye közséégeinek vásárain csak a megyebeli iparosok után kapnak áruló helyet a nagyváradi iparosok.

A teljes ülés e sérelem megváltoztatása iránt sürgősen felterjesztést intéz a miniszterhez. Egyebekben az iparosztály jegyzőkönyvét tudomásul vették.

Az Osztrák-Magyar-Bank kamara illetéke.

Egy kis hazafias felbuzdulást keltett a miskolci kamara átirata az O. M. B. illetéke ügyében.

Néhai Baross Gábor annak idején elrendelte, hogy az Osztrák-Magyar-Bank összes fiókjai jövedelmük után az egész országban 1% kamarai illetéket fizessenek. A bank azonban ennek fizetését megtagadta. Az óta az ügy elaludt. A miskolci kamara feliratot intéz a miniszterhez, hogy az említett rendelet értelmében kötelezze a Bankot az illeték fizetésére. A feliratot pártolási végett megküldötte.

A titkár ismertetvén részletesen a feliratot s ajánlja annak pártolását.

Farkas Izidor szintén a felirat pártolása mellett van. De még tovább megy. A kamara feliratában kérte a minisztert, hogy a Bankkal megújítandó egység megköltésénél az egységbe vétessék be az is, hogy a Bank köteles a kamarai illetéket fizetni.

Általános helyeslés közt egyhangulag kimondták, hogy a miskolci kamara feliratát pártolják s az e tárgy felterjesztésben a Farkas Izidor indítványát is belefoglalják.

A zónatarifa megváltoztatása ügyében felir a kamara a kereskedelmi miniszterhez s kéri, hogy a szomszédos forgalomra nézve a régi díjszabás hagyassék meg.

A vidéki városok házadó-mentességére vonatkozó törvénytervezetet akképpen kéri a kamara megváltoztatni, hogy a házbéradóval megrott városokban az adómentesség az üres telekre épült házakra 20 évben, a lerombolt házak helyére emelt épületekre pedig 15 évben állapittassék meg. Ilyen irányban felterjesztést intéz a kamara a miniszterhez.

A Dreher Antal-féle sörfözde kéri a kamarát, hogy járjon közbe a miniszternél a sörgyártást sújtó több dologban. Így sérelmesnek találja a kérvényező, hogy a sörfogyasztási adót a termelési adóval egy összegben a gyároson hajtják be s az apadásért is kell fogyasztási adót fizetni; az állam ne emelje a söradót, hanem szállítsa lejjebb s az alkalmazottaknak járandóság címén adott sör adómentes legyen.

Többen szóltak a kérdéshez, végre is abban állapodtak meg, hogy felir a kamara, miszerint a sörfogyasztási adót ne emelje az állam; az alkalmazottaknak kiadott sör adómentes legyen s az apadást vegyék figyelembe.

A többi kérelmet nem pártolja a kamara. A kereskedelmi iskola felügyelő bizottságába a kamara részéről Janky József kamarai elnököt és Laszky Armin kamarai pénztárnokot választották be.

Dr. Moskovits József beadványt intézett a kamarához, hogy írjon fel a miniszterhez az államvasutakon személyre szóló bérletjegyek kiadása iránt.

A beadvány értelmében a kamara feliratot intéz a kereskedelmi miniszterhez.
A miskolci kamara feliratot intézett a miniszterhez, hogy az iparfelügyelőket osztrák szét az illető kerületekbe, hogy így közvetlenebbül működhesse.
A feliratot pártolja a kamara s hason szellemben felir a miniszterhez.

Kísérleti telepet Nagyváradra.

A kitűzött ügyek letárgyalása után Bertsey György egy sürgős indítványt terjesztett elő. Tekintettel a filloxera pnsztítására s a most már szentesítés előtt álló törvényjavaslatra, a nagyvárad hegyeb rekonstrukciója érdekében **sürgősen keresse meg a kamara Nagyvárad város és Biharmegye törvényhatóságát, miszerint kérjék fel a minisztert egy kísérleti állomásnak Nagyváradon való mielőbbi felállítására iránt.**

Az indítványt elfogadták s utasította a teljes ülés az elnökséget, hogy sürgősen keresse meg ez irányban Nagyvárad és Biharmegye törvényhatóságát.

Ezzel az ülés véget ért.

Terménytőzsde.

Budapest, március 28.

Buza tavaszra, bácskai	7.04
» tavaszra, északi	7.05
» szeptember-októberre, bácskai	6.75
» szept.-okt.-re északi	6.76
Rozs tavaszra, bácskai	6.36
Rozs tavaszra, északi	6.38
Tengeri június-juliusra, bácskai	0.—
» jun.-jul.-ra, északi	0.—
Repce augusztus-szeptemberre, bácskai	10.65
» aug.-szept.re, északi	10.75

Bécs, március 28.

Buza tiszai	7.35-7.65
» bánási	7.15-7.55
» bácskai	7.15-7.45
» szokványúru őszre	0.—0.—
» szokványúru tavaszra	0.—0.—
Rozs tiszavidéki	0.—0.—
» szokványúru őszre	6.63-6.65
» szokványúru tavaszra	6.73-6.75
Tengeri magyar	4.60-4.70
Zab, magyar kereskedelmi	6.70-4.80

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1896. március 28-án.

Magyar aranyjárdék 4%	121.50
Magyar koronajárdék	99.—
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2%	123.75
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	101.50
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	121.50
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	97.25
Italmérségi jog megváltási kötvény	100.10
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	97.—
Magyar nyeresémi sorsjegy-kölcsön	160.—
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy kölcsön	142.—
Osztrák járadék papirban	100.75
Osztrák járadék ezüstben	100.75
Osztrák járadék aranyban	122.25
Osztrák korona járadék	101.—
1860. osztrák államsorsjegyek	147.25
Osztrák magyar bankrészvény	980.—
Magyar hitelbank részvény	433.50
Osztrák hitelintézeti részvény	375.—

Osztrák-magyar államvasuti részvény	350.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	95.—
Német birodalmi márka	58.85
London vista	120.60
Páris vista	47.82
20 márkás arany	11.78

Szerkesztői üzenet.

Fordítónak A szerkesztőség csak az állandó munkatársaiak dolgozatait honorálja, — s ezeket is csak előzetes megállapodás után, — fordítások azonban soha nem honorálunk, s nem is honorál egy lap sem, — mert hiszen az újságírók 90 százaléka meglehetősen jól tud fordítani, ha szükség van rá. 2. Az ígéretek rendszeren olyan természetűek, hogy csak azokra kötelezők, akik tették.

P. S. J. Győr. Nagyon szívesen. »Költségeink megtérítése« azonban köszönettel nem reflektálunk, — mert pénzért csak hirdetésekkel szoktunk közölni,

K. K. »Elsíratva« ez. tárczája olyan gyöngye, hogy a legjobb akarattal sem közölhetjük.

Felelős szerkesztő: SZABÓ LÁSZLÓ.

NYILTTER.

Tisztán kezelt, természetes

HEGYI-BOROK

a legelőnyösebb árban!

Nagyobb kedvező bevásárlásaim folytán elismert legjobb minőségű boraimat a következő árban árusítom:

- Kitünő asztali 6-bor,** literje . . . **30 kr.**
— 100 liter 21 frt. —
- Magyarádi 6-bor,** literje . . . **38 kr.**
— 100 liter 28 frt. —
- Magyarádi 6-bor I,** literje . . . **46 kr.**
— 100 liter 32 frt. —

- Ménesi veres bor,** literje . . . **40 kr.**
- 1885. évi Ménesi veres bor,** literje **66 »**
- 1885. évi Magyarádi bakator,** literje **66 »**

Mindennemű üvegelt csemege-, aszú- és pezsgőborok, a legolcsóbb árban.

Ajánlom még jól berendezett

fűszer- és csemege üzletemet.

BOROKAT nagyban vételnél a legolcsóbban számítom.

Vidéki megrendelések a legpontosabban teljesítetnek.

Kiváló tisztelettel

MERTZ NÁNDOR,

Nagyváradon, Nagy-Körözs-utca, Mertz-ház.

Telefon-összeköttetés! (69) 2-2

Üzlethelyiség-változtatás!

Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására hozni, miszerint a már 51 év óta a Zöldfa-utczán fennálló

ékszer- és óra- raktárunkat

Fő-utca, a színház épületébe (a volt Bertsey-féle üzlethelyiségbe) áthelyeztük.

Midőn ezen körülményt b. tudomására hozni szerencsénk van, értesítjük egyszerűsmind, miszerint raktárunkat jóval megnagyobbítottuk és úgy minden e szakmába vágó **arany és ezüst ékszerek, drágakövek,** valamint mindenféle **zseb-, inga-, fali- és ébresztő-órákból** továbbá mindennemű

egyházi szerekből

u. m. **kelyhek, szentségtartók és gyertyatartókból** rendkívüli dus választékú raktárt tartunk.

Eddig irántunk tanúsított szíves bizalmát ez uton megköszönve, kérjük azt részünkre továbbra is fenntartani és üzlethelyiségünk változtatását tudomásul venni.

Műhelyünkben mindennemű **zseb- és inga-óra és ékszer javítása** olcsón és pontosan elkészítetik.

Szíves megbízásait remélve, maradtunk

kiváló tisztelettel

Weisz Ignác és fia.

70 6-10

órárs-ékszerészek.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser elűtált az idő megpróbálásának, mert már több mint 25 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörz ütőként alkalmazták köszvénynél, csúznál, tagszaggatásnál és meghűléseknel es az orvosok által bedörzölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyarkorta Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbörtékü utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni,** az minden egyes üveget „Horgony” védjegy nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, eszáz. és kir. udvari szállító, Rudolstadt (Thüringia).

FELTÜNŐ!

HÁZIASSZONYOK sok pénzt takaríthatnak meg a párisi petroleum-izzófény-hüvelyek használata által.

Párisi petroleum-izzófény-hüvelyek.

Minden hüvely 15 kr.

Szabadalmazva minden iparállamban. — Minden darab több hétre fehér világitást ad.

Legnagyobb világító-erő legkisebb petroleum-fogyasztásnál.

Nincs korom! Nincs szag! A legresszabb petroleum is meglepő fehér világossággal ég.

A hüvely úgy a mint van, bele lesz dobva a petroleum-tartóba és 24 óra után már meglepően fehér fényt kapunk. Ha a petroleum kiégett, több héten át utántölthető a nélkül, hogy ki kellene venni. **Az első esetben figyelni kell, hogy a lámpa tiszta legyen és a bél le legyen vágva.**

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan expedíáltak. — Magyarországon egyedüli elárusítója: **BRAND A.** Budapest, Kalap-utca 15. szám.

Minden városban kerestetnek viszont elárusítók.

(68) 19-20

Tiszta jó bor.

Szíves tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy **Olasziban, (Stiedl-ház)**

eddig Czegléd Sándor ur által birt

bor-üzletet

átvettem.

Kaphatók nálam a legfinomabb **érmelléki asztali-, pecsenye és dessert-borok,**

egri vörös bor liter és hordószámra és palackokban, továbbá

hazai és valódi francia pezsgő

a lehető legjutányosabb árak mellett Boraim hamisítatlan tisztaságáról és jóságáról beszélni fognak a tények és tapasztalatok, azért is tartózkodom a nagyhangú frázisoktól és kérem a n. é. közönség bizalmát és megrendeléseit.

Tisztelettel 79 3-10

D. Berger Ignác,
borkereskedő

Nagyvárad, Olasz, Bémer-tér (Stiedl-ház.)

Erődi H. cukrászata

Nagyvárad, Fő-uteza

elvállal és pontosan teljesít úgy helybeli, mint **vidéki** mindenféle szakmájába vágó megrendeléseket **mersékelt árak mellett.**

Vidéki küldemények **gondos csomagolás és pontos szétküldés** következtében, rendes időben és **sértetlen állapotban** érkeznek.

Husvétii cukor- és selyem

disztojasok

3 krtól 10 frtíg kaphatók.

Cukrászdámban egy szolid leány el-
árusítóul felvétetik.

Dr. Praly
Schutzmarke.

MARIACZELLI GYOMORCSEPEK.

Készíti **BRADY KÁROLY**, „Az örangyalhoz” címzett gyógyszerárában Kremsierben (Ausztria, Morvaország.)

Ezen kitűnő gyógyhatással bíró cseppek, melyek nevezetesen **gyomor- és altesti bántalmak, gyomo görcs és kolikánál** évek hosszú során át asználattak úgy felnőtteknél mint gyermekeknél, s melyek étvágyhiánynál oly hatatosaknak bizonyultak, ma-radandó hírnevére tettek szert, sőt még híres orvosok érdekeit is előmozdították.

A legtöbb betegség rontott gyomor és étvágyhiányból keletkezik, mely betegségektől — különösen az alatt felsoroltaktól — a cseppek használata szerencsésen megóv, ha csak belőlük háromszor naponta csupán egy kávéskanállal veszünk.

A máriaczelli gyomorcseppek hatása a következő esetekben túlhalad minden más szert, különösen étvágyhiány, rosszszagú lehelet, gyomorgyengeség, szelek, felbőgös, kolika, gyomorkatharus, gyomorégés, aránytalan nyalkaképződés, sargaság, utalat és hányás, fofajás, ha a gyomortól ered, gyomorgörcs, székszorulás, eldugulás, a gyomor túlterhelése ételék és italok által, majlép- és vesebetegségeknél (aranyér).

Ezen cseppek több mint 200 év óta azon tapasztalást nyújtottak, hogy a legtöbb gyomor és altesti bántalmakat gyógyítják, sőt még hosszú több mint 100 éves életkorra segítettek.

Ambrosius pater, a ferenciek klostornának egy apátja Syriában a Carmel-hegyen volt feltalálója, miért őt egész Syriában és Palestinában csodálták, ki ott segített, a hol már segítség lehetetlen volt. Ő maga használván ezen cseppeket, 107 évet élt atyja és anyja pedig 110 évet. Ezen szert halála után egy rokonnak örökölte, pater Servien konstantinápolyi pap, ki ezt mint titkos szert keyésnek nyújtotta s csak később szintén egy rokonuk, ki az orvosi pályán Rómába volt, ismét megalkotta régi megérdemelt hírnevét.

Pater Gregor, főtisztelendő apát az athosi kolostorban 98 évet élt és egy másik apát ugyanezen kolostorban 102 évet. A muranói invalidus szállodában 1838-ban meghalt egy 100 éves tiszt, Kováts János, ki tényleg hosszú életét ezen cseppeknek köszönhette. Erzsébet hercegnő Innsbruckban, kit a legtöbb orvos gyógyíthatatlannak mondott, ezen cseppek használata által még sok évet élt.

Ilyen tények mellett ezen cseppek eleinte csak kolostorokban, később kórházakban és Európa legtöbb városában mint megbecsülhetlen szer a legjobb sikereket mellett használtattak. Végül még megemlítendő, hogy ezen cseppek — melyek sok híres orvos által elismertettek — alkatrészeit minden más orvosság vegyeit nem képezik, hanem különféle szerencsésen megválasztott délszaki növények preparált nedveit, melyeket évente a Libanon hegyén Kis-Ázsiában gyűjtenek és mindig friss állapotban Európába lesznek küldve.

A máriaczelli cseppek nyugodan oldólag hatnak, igen kellemes keserű ízű, bírnak és reggel éhgyomorral, továbbá ebéd előtt és este lefekvés előtt egy-egy kávéskanállal beveendő gyermekeknek csak egy 12 madrésnyit kell adni és friss vízzel vagy vízzel leöblítendő. Bőveit a cseppek az egész életrendszert érintik és a látszólag kölcsönöznek. Meg kell még jegyezni, hogy a cseppek folytonos használata által a tench időzett betegségek bármelyike 2-4 hét alatt teljesen megszűnik. Magától értetődik, hogy a mellett szigorú életrendet kell követni.

Dr. Praly
Schutzmarke.

Használati utasítás. Lelkiismeretlen hamisítók megkísérelték csekélyebb értékű praeparatúmatokat ugyanazon, vagy hasonló név alatt áruba bocsátani s azokat valódi Máriaczelli gyomorcseppekként eladni. Mindenkit óva intünk ezen hamisítványok megvásárlásától, nehogy azok használata káros következményeket vonjon maga után.

A több mint 200 év óta ismert valódi Máriaczelli gyomorcseppek a legnagyobb győgyerővel bíró növényekből készülnek s valódiságuk jeléül vörös az idengyomatott védjegy s aláírással ellátott papírba van csomagolva és a minden üvegehez mellékelte használati utasításon meg van jegyezve, hogy Gusck H. Kremsier-i nyomdájában készült.

Egy üveg ára 40 kr. — Kettős üveg ára 70 kr.

A híres, valódi Máriaczelli gyomorcseppek a következő győgytárakban kaphatók.

- Magyarországban:** Budapest, Török József király-uteza, Petzl Ottó, Szkalda A., Budai Emil, Városházter 9., Buttyán Tomcsanyi L., Alony, Lukács Gy., Apatin, Bátoy Th. Apáczai, Bonomy Antal, Arad, Ring Lajos, Kiss István, Schaller A. Aranyos-Márton, Bittó Károly, Aszód, Lócsa A. Baja, Hollósy József, Nagy Sándor, Bánfalvy, Aaró András, Baranya-Selye, Uvira Fr. Bares, Kohut Sándor, Béla, Tunnér János, Berettyó-Tíjfalu, Tamási G., Bicske, Góllner Károly, B.-Csaba, Varsány, B.-Gyarmat, Cserenyák Gy., Kmitz Odón, B.-Magócs, Szép Géza, B.-Szarvas, Bugyis A., Bonyhád, Kramm József, Bazin, Meisl Fr. Czegléd, Bolus Ed., Zala, Csáková (Temes), Toldy Sándor, Cseney, Rutner J. Csepreg, Kokus Mihály, Cs.-Somorja, Barta T. Debreczen, Göll Nándor, Tóth Béla, Mihálovics István, Dr. Retschek Emil, Tamásy Pados, Datta, Braunmüller E., Hőszegh, Vaday Ignác, Dobsina, Tircsér, Pócska, Kos József, Dorozsma, Kareray Károly, Duna-Patak, Madra Pál, Enying, Adler Emil, Eperjes, Makowicz, Molnár István, Eger, Izgalmas barátok, Köllner L. Özegeye, Buzáth L., Erődi Ignác, Mátray István, Érsekújvár, Mészáros, Felka, Cornides K., Fekete Ardo, Szempák Géza, Püme, Mibózn A. Pécs, Izgalmas barátok, Zsiga László, H. Erődi János, Spitz István, Göbel Kálmán, Godólló, os, és Kir. udv. gyógyszerár, N.-Beeskerek, Keilner J. Moerkovcsák D. Nagy-Kani zsa, Prager Béla, Belusz Lajos, Nagy-Kikinda, Neuhold Károly, Panajoth Sándor, Nagy-Léker, Bolyos Gyula, Nagyvárad, Enber E., Molnar Lajos, Nyíry György, Héring Sándor, Győrött, Meltschmidt J. Hadház, Farkas Odón, Hajos, Martimovich J. Batzfeld, Holec Matyas H. M.-Vásárhely, Bereczk Péter, Kiss Gyula, Nemeth L. Hódos, Müllbauer R. J., Homona, Szekerák Ambrus, Hosszúfalu, Jekovics G. Hosszú-Pályi, Sarossy Imre, Huszt, Keresztes József, Iglo, Gartner Edmünd, Ipolygag, Berkó István, Jászberény, Merkl J., Csaba, Horváth Kálmán, Kalocsa, Horváth Károly, Káloz, Jéges Antal, Kápolna, Egerlaud K., Kápolnás-Nyék, Hankóczy E., Kaposvár, Köllner, Pataky Andor, Kapuvár, Vavreskay János, Karánszecs, Müller J., Ristic, Kassa, Galik Géza, Megay Gusztáv, Molnar Lipót, Wandraschek Károly, Kécskemét, Katona, Molnar, Farkas J., Bodogh F., Kékes, Scheint A. Késmark, Gensersich Károly.

WEINSTOCK, SPITZ, GRÜNBERGER

első nagyváradai szoba-, czég-, czimfestő- és mázoló-társaság

NAGYVÁRAD, Fő-uteza, a Széchenyi-szálloda épületben.

A mai kor igényeinek megfelelő

festészeti műterem.

Szoba-, czég-, czimfestő- és mázolás munkák

elvállaltatnak.

Templomok, termek, kávéházak és magánlakok festésénél művészies kivitelű márvány-utánezatokat és aranyozásokat állitunk elő.

Különlegességek üveg-czégtaéblakban és czimfestésekben.

Különféle feliratok és festmények fal, vászon, fa- és bádoglemezekre.

Czimerek festése, zászlók és szalagfeliratok, e szakhoz tartozó összes díszítési munkálatok.

Tapeta- és papir-maché raktár.

Kész olajban festett czimerek kaphatók és kölcsön adatnak.

Minták és vázlatok kívánatra díjmentesen.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

A legolcsóbb és legjobb

festék-áru

nagykereskedés.

— Az anyag tartósságáért kezességet vállalunk. —

Száraz és saját készítményű tisztán kezelt, olajban tört **festékek**, kitűnő minőségű

szobapadló-fénymázak, angol lakkok,
kenczék (firniss).

Legjobb fajta ecetek, aranyozó kellékek,

házi tiszteléshez szükséges anyagok,

kellő utasítással, színvegyítések tetszés szerint.

49 9-20

Tisztelettel

Weinstock, Spitz, Grünberger.

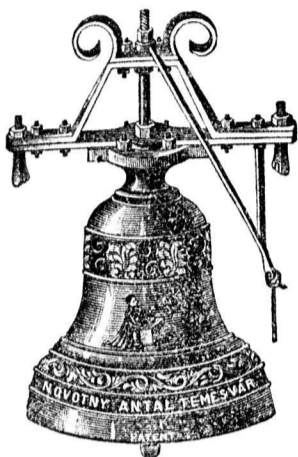
NOVOTNY

harang- és

ANTAL

érezöntödeje

ajánlja magát a t. cz. közönségnek és községeknek minden nagyságu harangok ujra, illetőleg új harangok és egész harangzatok előre meghatározott hangok utáni elkészítésére, újabb modorra szerelve, több évi jótállás mellett, vertvas koronákkal, úgy, hogy az így felszerelt harangokat könnyen és többször lehet fordítani, miáltal a harang a megrepedéstől megóvatik.

Különösen ajánlja az általa feltalált többször kitiintetett, átlukasztott szabadalmazott

harangjait, (243) 14-26

melyeknek hangosabb, tartósabb és mélyebb hangjuk van és így egy 200 kgrmos egy ily 260 kgrmu haranggal egyenlő. —

Ajánlom továbbá régi harangok vertvas koronával való felszerelését, vertvas harangállványokat, minden nagyságu óraharangokat. — 300 kgr. és azon aluli harangok mindig raktáron vannak.

Költségvetésekkel és képes árlapokkal díjmentesen és ingyen szolgálók.

NOVOTNY ANTAL, Temesvár, Gyárvaros.

Eladó szőlővesszők.

Álföldi, Alattermő, Bakkar, Bihari boros, Chassellas piros, Chassellas fehér, Erdélyi, Génuai, Jufark, Kossuth, Kadarka, Muskat Lunel, Muskotály sárga, Madlen-Angevin, Mézes-édes, Moser, Oportó, Porcsin, Passatuti, Olasz-Rizling, Szerémi Sauvignon-blank.

A vesszők most vágódnak le, fajtiszták s egészségesek, hossza 50-től 100 cmterig.

1000 darab ára itt helyben 5 frt, pakolás saját árban számított. Fásoltásra vagy homokra való ültetésre igen ajánlható.

N. Justh Sándor,
szőlőbirtokos.

Alapított 1850-ben.

Dell'Ortó Károly

magkereskedése
a „ZÖLD KOSZORÚ”-hoz.
Nagyvárad, Szt. László-tér.

Van szerencsém a nagyérdemű gazdaközönségnek ajánlani **arankamentes francia és magyar luczerna, stíriai vörös lóhere, angol perje magvakat** és a legkitünőbb pázsit-disz vegyületet s továbbá valódi oberdorfi kerek palack alakú, Dobidos javított új **Mammut takarmány, répa magvakat**, melyekért felelősséget vállalok.

Lenmag, Gomborka vagy inoricza. Kendermag.

A t. gazdaközönség becses megrendeléseit legnagyobb készséggel várom.

Képes árjegyzéket kívánatra bérmentve küldök.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítek; csomagolási költség nélkül. 57 6-6

Nemes rákok.

Jótállok, hogy élve érkeznek meg. Naponta friss küldemény egy postakosárral utánvételel és vámentesen.
40 db óriás solo rák 5 frt.
60 „ óriás rák 4 frt.
100 „ leves rák 3 frt. 89 1-9

Haller B. STANISLAU, 31. sz. Galiczia.

Szégyenli magát

(217) 16-26

a kis leány, mert a máskép oly kelíves arca a bőr tisztáltsága által oly régen el van csúszva és csak most tudja meg, mily könnyen és hamar segíthet át velna azon, az általános ismert és kelvelt

Vértés gyógyszer. Lugosi arezkenőse

Ezen arezkenőse a legjobb szer a piájtók, szepők, bőrtakák pattanások, ugymint minden más bőrtisztáltságu el-
távolítására.
1 adag 60 kr., 1 frt és 2 frt. — 2 frt 20 kr. előleges beküldése ellen 1 nagy vagy 2 kisebb a lag bérmentesen küldetik

Nézzen meg engem

vagy más hölgyeket, kik a **Szicilliai hajfijítót**

használik és találni fogja, hogy az eráltl visszazserzett hajszin, eredeti hajszinüktől nem különbözethető meg.

A szicilliai hajfijító nem tartalmaz hatalmas szereket, nem technikai festőszert, hanem a legegyszerűbb módon, naponta csak egyszer használása által adja vissza az ősz hajnak eredeti szinét, anélkül, hogy a bőrön vagy fehéromlón peccsétet hagyva hátra, vagy a haj mosásánál szint hagyva.
Egy üveg 2 frt, 3 üveg hat forint előleges beküldése ellen bérmentve küldetnek. Megrendelésnél kerélik a **haj eredeti szinét megadni.**
1 adag pomádé epidermale, amely a hajnak eredeti fényét visszaadja, 1 frt.

„SAS” gyógyszeritára, LUGOS 2a. sz.

Feninevezett cikkek csak akkor valódiak, ha az oldalt nyomtatott védjeggyel vannak ellátva.

hogy feje későbbi években hirdetősi czélokra használtassék, a haja ápolásához

Dr. Meuffel-féle hajszeszt vegyen.

Ezen hajszesz a fejbőrre erősítőleg és üdítőleg hat, megakadályozza a korpásodást és a hajnak kihullását, mi által **dúsgyöngy hajbővést** eredményez.
Egy üveg ára 1 frt 50 kr. — 6 frt előleges beküldése ellen 4 üveg bérmentesen küldetik.

és **erőteljes szinű**, leggyorsabban és legbiztosabban nyerhető **Dr. Meuffel-féle bajusznövesztő-pomádéval.**

Gzen teljesen ártalmatlan szerebből készült pomádé által a leg-sövidebb idő alatt, még 16 éves ifjak is, **gyönyörű és dús szinű** nyernek.
Fő adag 1 frt 25 kr., egy egész adag 2 frt. — 2 frt 20 kr. előleges beküldése ellen 1 egész a lag bérmentesen küldetik.

Kapható gyógyszeritárakban és illatszerezészeknél.
Raktár Nagyváradon: Nyiry György gyógyszeritárban ahol azonkívül kaphatók a „SAS” gyógyszeritár világhírű gyógyszerel, n. m. dr. Meuffel-féle **gyomorcsenevizet**; dr. Meuffel-féle **vértisztító labdacsek**; **injektio** és **Capsules veget.**; **Antibiotin**; **Sassaparilla kivonat**; **Herkules-földi kőszényszesz** stb. Ahol nincsen raktáron megrendelő egyenesen a készítő

VÉRTÉS LAJOS

Tisztelettel tudatjuk a n. é. közönséggel, hogy a **husvétii ünnepek** beálltával ajánljuk **elegáns bonboniéráinkat**

husvétii tojás

és **alkalmi tárgyainkat** dus választékban. **Diós és mákos patkó, tejes kalács, kitünő minőségű cukorkák.**

Ugy helybeli valamint vidéki megrendelések **gyorsan és pontosan** az ország bármely részébe eszközöltetnek. **10 frton** felüli csomagolás nem számítatik. Magunkat a n. é. közönség b. párt fogásába ajánlván

Tisztelettel

ALACS és RITTER, cukrászok.

Szöllő-karók

tölgyfából nagy mennyiségben eladók.

A karók fiatal tölgyfából készültek és teljesen egyenesek, hossza 2 méter és 180 centiméter külön-külön rakva.

A karók az erdőn eladatnak a bihari vasuti állomástól mintegy egy órányira távolságban.

Levelek intézendők

Gróf Cruy uradalmi intézőségéhez

Siter, posta Szalárd (Biharmegye.)

PEKARIK ENDRE

kárpitos

Nagyvárad, Kispota-utca 364. sz.

Van szerencsém a tisztelt közönség b. tudomására hozni, hogy mindennemű divánok, ottomán, hencser, ebédő divánok, egyszerű és fényezett támlányokkal a **legjutányosabb árban** kaphatók, valamint

uj garnitúrák és ócska butorok

behuzása a legjutányosabb árban készítettnek.

Ruganyos töltött matracok

10 frttól feljebb készítettnek butorszövetekből.

☛ Készletben nagy választék. ☛

A tisztelt közönség pártfogását kérve 75 2-15 maradok tisztelettel

Pekarik Endre,
kárpitos.

Horváth János

szücsmester.

Üzlethelyiség: **Nagyvárad, Olaszi, Fő-utca,**
Orsolya zárdával szemben.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a mai kor igényeinek megfelelő

szücs-üzletet

rendeztem be, hol

téli ruhákat és szőnyeget
nyári megőrzésre

elfogadok kezeség mellett.

Üzlethelyiség: **Fő-utca, a volt Pelikán üzlete** mellett a kötőde helyiséggel egybe; lakás és műhely **N.-Magyar-utca 332. saját ház.**

Midőn a n. é. közönség becses pártfogását ezuttal kérem, vagyok

kiváló tisztelettel

Horváth János,

87 1-3

szücsmester.

Fröhlich József

MÉZ- ÉS VIASZÁRU-ÜZLETE
NAGYVÁRADON.

Ajánlom a Főt. kath. Plébános urak b. figyelmébe kitünő minőségben és az egyház rendeletei szerint **valódi tiszta méhviaszból** készített templomi és egyéb viaszgyertyáimat.

Alapított 1835.

Elsőrendű valódi tiszta oltár-méhviaszgyertya 1 kgr. 3 frt.

Elsőrendű husvétii-méhviaszgyertya 1 kgr. 2 frt 60 kr.
Sárga oltár-méhviaszgyertya, a nagyheti egyházi szertartáshoz és gyászistentiszteletekhez 1 kgr. 2 frt 20 kr.

Másodrendű méhviaszgyertya 1 kgr. 2 frt.

Műviaszgyertya 1 kgr. 1 frt 60 kr.

Gyújtó viaszgyertya, nem csepegtet, 1 db 10 kr., 1 kgr. 2 frt.

Finom tömjén 1 kgr. 1 frt 20 kr.

Részletes ár egyzékkel kívánatra — bérmentve szolgálok. — Bármely fajta viaszgyertyámat. 5 kgramm mennyiségtől kezdve, bármely postaállomásra díjmentesen csomagolva, bérmentve szállítom.

Czégem számos előkelő kitüntetéssel és elismerő-levéllel rendelkezik.

Teljes tisztelettel

(44) 0-29

FRÖHLICH JÓZSEF.

Egy ügyes fiu tanulólul fölvetetik.

* Utolsó főhuzás. *

Magyar

osztály sorsjáték.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben

1 Millio Korona.

Huzás naponta

1896 Május 12-vel 28-ig.

Nyeremény	korona	=	korona
I jutalomdíj	600000	=	600000
1	400000	=	400000
1	300000	=	300000
1	200000	=	200000
1	100000	=	100000
2	40000	=	80000
2	20000	=	40000
5	10000	=	50000
10	8000	=	80000
34	6000	=	204000
100	2000	=	200000
200	1000	=	200000
2650	200	=	530000
22000	150	=	3300000
25007	nyeremények és I jutalom	=	6284000

Ezen 57 nyeremény közül az utoljára kihuzott kapja a **600 000 korona** jutalomdíjat.

III. osztályu vételsorsjegyek árai:

1/1	1/2	1/10	1/20
60,—	30,—	6,—	3,— forint

Ezen eredeti sorsjegy áraikon kívül ajánlott levél portója és nyeremény jegyzékért 25 Kr. melléklendő.

Sorsjegyeket ajánl és szétküld az összegnek postautalványon való előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel

Heintze Károly

Budapest, Szervita-tér 3.

Sürgöny czim: **Lottoheintze Budapest.**

II. osztályu sorsjegyeknek a III. osztályra való megújítása a II. osztályu sorsjegy visszaadása és a megújítási díj befizetésével és pedig:

1/1	1/2	1/10	1/20	sorsjegy
20.—	10.—	2.—	1.—	forint

legkésőbbén május 2-ig eszközöndő.

Nyertes sorsjegyeket minden magasságban beváltok.